2026/1348

19.6.2026 г.

ПРЕВОД

Конвенция на организацията на Обединените нации срещу киберпрестъпността — засилване на международното сътрудничество в областта на борбата с определени престъпления, извършени чрез системи за информационни и комуникационни технологии, и на обмена на доказателства в електронна форма за тежки престъпления

ПРЕАМБЮЛ

ДЪРЖАВИТЕ — СТРАНИ ПО НАСТОЯЩАТА КОНВЕНЦИЯ,

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД целите и принципите на Устава на Организацията на обединените нации,

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ, че информационните и комуникационните технологии, макар и да имат огромен потенциал за развитието на обществата, създават нови възможности за извършителите на престъпления, могат да допринесат за увеличаване на темпа и разнообразието на престъпните дейности и да имат неблагоприятно въздействие върху държавите, предприятията и благосъстоянието на отделните лица и обществото като цяло,

ЗАГРИЖЕНИ, че използването на системи за информационни и комуникационни технологии може да окаже значително въздействие върху мащаба, скоростта и обхвата на престъпленията, включително на престъпленията, свързани с тероризъм и транснационална организирана престъпност, като трафик на хора, незаконно превеждане на мигранти, незаконно производство и трафик на огнестрелни оръжия, части, компоненти и боеприпаси за тях, трафик на наркотици и трафик на културни ценности,

УБЕДЕНИ в необходимостта от приоритетно провеждане на глобална политика в областта на наказателното правосъдие, насочена към защита на обществото от киберпрестъпността, наред с другото, чрез приемане на подходящо законодателство, установяване на общи престъпни състави и процедурни правомощия и насърчаване на международното сътрудничество за по-ефективно предотвратяване на такива дейности и борба с тях на национално, регионално и международно равнище,

РЕШЕНИ да не допускат места за укриване за лицата, които се занимават с киберпрестъпност, като преследват тези престъпления, независимо къде са извършени те,

КАТО ИЗТЪКВАТ необходимостта от засилване на координацията и сътрудничеството между държавите, наред с другото, чрез предоставяне на техническа помощ и изграждане на капацитет, включително трансфер на технологии при взаимно съгласувани условия, на държави, по-специално на развиващи се държави, по тяхно искане, с цел подобряване на националното законодателство и уредба и повишаване на капацитета на националните органи за борба с киберпрестъпността във всичките ѝ форми, включително предотвратяване, разкриване, разследване и наказателно преследване, и като подчертават в този контекст ролята, която играе Организацията на обединените нации,

КАТО ПРИЗНАВАТ нарастващия брой жертви на киберпрестъпността, значението на получаването на справедливост за тези жертви и необходимостта от отчитане на потребностите на лицата в уязвимо положение при предприемането на мерки за предотвратяване на обхванатите от настоящата конвенция престъпления и за борба с тях,

РЕШЕНИ да предотвратяват, разкриват и ограничават по-ефективно случаите на международно прехвърляне на имущество, придобито в резултат на киберпрестъпност, и да засилят международното сътрудничество за възстановяване и връщане на облагите от престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че предотвратяването на киберпрестъпността и борбата с нея са отговорност на всички държави и че те трябва да си сътрудничат помежду си, с подкрепата и участието на съответните международни и регионални организации, както и на неправителствени организации, организации на гражданското общество, академични институции и субекти от частния сектор, за да бъдат ефективни усилията им в тази област,

КАТО ПРИЗНАВАТ важността на отразяването на въпросите за равенството между половете във всички съответни усилия за предотвратяване на престъпленията, обхванати от настоящата конвенция, и за борба с тях в съответствие с вътрешното право,

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД необходимостта от постигане на целите на правоохранителната дейност и гарантиране на зачитането на правата на човека и основните свободи, заложени в приложимите международни и регионални актове,

КАТО ПРИЗНАВАТ правото на защита срещу произволна или незаконна намеса в личния живот и важността на защитата на личните данни,

КАТО ПРИВЕТСТВАТ работата на Службата на Организацията на обединените нации по наркотиците и престъпността и други международни и регионални организации в областта на предотвратяването на киберпрестъпността и борбата с нея,

КАТО ПРИПОМНЯТ резолюции 74/247 от 27 декември 2019 г. и 75/282 от 26 май 2021 г. на Общото събрание на Организацията на обединените нации,

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД съществуващите международни и регионални конвенции и договори за сътрудничество по наказателноправни въпроси, както и подобните договори, сключени между държавите — членки на Организацията на обединените нации,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Цели

Целите на настоящата конвенция са:

а) насърчаване и укрепване на мерките за по-ефикасна и ефективна превенция на киберпрестъпността и борба с нея;

б) насърчаване, улесняване и укрепване на международното сътрудничество в предотвратяването на киберпрестъпността и борбата с нея; и

в) насърчаване, улесняване и подкрепа за предоставянето на техническа помощ и изграждането на капацитет за предотвратяване на киберпрестъпността и борба с нея, по-специално в полза на развиващите се държави.

Член 2

Използвани понятия

За целите на настоящата конвенция:

а) „система за информационни и комуникационни технологии“ означава всяко устройство или съвкупност от взаимосвързани или свързани устройства, едно или повече от които събира, съхранява и извършва автоматизирано обработване на електронни данни в изпълнение на програма;

б) „електронни данни“ означава всяко представяне на факти, информация или концепции във форма, подходяща за обработване в система за информационни и комуникационни технологии, включително програма, подходяща за задействане на изпълнението на функция от система за информационни и комуникационни технологии;

в) „данни за трафика“ означава всички електронни данни, свързани със съобщение, преминаващо през система за информационни и комуникационни технологии, създадени от такава система като елемент от комуникационната верига, които посочват източника, местоназначението, пътя, часа, датата, размера и продължителността на съобщението или вида на основната услуга;

г) „данни за съдържанието“ означава всички електронни данни, различни от информацията за абоната или данните за трафика, които се отнасят до същността на данните, предавани от система за информационни и комуникационни технологии, включително, но не само, изображения, текстови съобщения, гласови съобщения, аудио- и видеозаписи;

д) „доставчик на услуги“ означава всеки публичен или частен субект, който:

i) предлага на ползвателите на своята услуга възможността за комуникация чрез система за информационни и комуникационни технологии; или

ii) обработва или съхранява електронни данни за нуждите на тази комуникационна услуга или нейните ползватели;

е) „информация за абоната“ означава всяка информация, притежавана от доставчик на услуги и отнасяща се до абонатите на неговите услуги, различна от данните за трафика или за съдържанието, която дава възможност да се установят:

i) използваният вид на комуникационната услуга, техническите правила, свързани с нея, както и времетраенето на услугата;

ii) самоличността на абоната, неговият пощенски адрес или адрес по местонахождение, телефонният му номер или друг номер за връзка с него, данни за фактурирането или плащането, определени въз основа на споразумението или договореността за услугата;

iii) всяка друга информация относно местонахождението на оборудването за комуникация, налична въз основа на споразумението или договореността за услугата;

ж) „лични данни“ означава всяка информация, свързана с физическо лице, чиято самоличност е установена или може да бъде установена;

з) „тежко престъпление“ означава престъпно деяние, наказуемо с максимален срок лишаване от свобода от най-малко четири години или с по-тежко наказание;

и) „имущество“ означава активи от всякакъв вид, били те веществени или невещественi, движими или недвижими, материални или нематериални, включително криптоактиви, както и правни документи или актове, удостоверяващи правото на собственост върху такива активи или правния интерес по отношение на такива активи;

й) „облага от престъпление“ означава всяко имущество, придобито или получено пряко или непряко чрез извършване на престъпление;

к) „налагане на обезпечение“ или „изземване“ означава временна забрана за прехвърлянето, преобразуването и движението на имущество или разпореждането с имущество, или временно поемане на управление или контрол над имущество въз основа на разпореждане, издадено от съд или от друг компетентен орган;

л) „конфискация“, което включва в съответните случаи отнемане, означава постоянното отнемане на имущество с разпореждане на съд или друг компетентен орган;

м) „предикатно престъпление“ означава всяко престъпление, от което са извлечени облаги, които могат да бъдат предмет на престъпление по член 17 от настоящата конвенция;

н) „регионална организация за икономическа интеграция“ означава организация, създадена от суверенни държави от определен регион, на която членуващите в нея държави са прехвърлили компетентност по въпроси, уредени от настоящата конвенция, и която е надлежно упълномощена в съответствие с вътрешните си процедури да подпише, ратифицира, приеме, утвърди или да се присъедини към настоящата конвенция; счита се, че всяко позоваване в настоящата конвенция на „държави — страни по конвенцията“ включва и тези организации в рамките на тяхната компетентност;

о) „спешен случай“ означава ситуация, при която съществува значителен и непосредствен риск за живота или безопасността на физическо лице.

Член 3

Приложно поле

Освен ако в нея не е посочено друго, настоящата конвенция се прилага за:

а) предотвратяването, разследването и наказателното преследване на престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, включително налагането на обезпечение, изземването, конфискацията и връщането на облагите от такива престъпления;

б) събирането, получаването, съхраняването и обмена на доказателства в електронна форма за целите на наказателните разследвания или производства съгласно членове 23 и 35 от настоящата конвенция.

Член 4

Престъпления, предвидени в съответствие с други конвенции и протоколи на Организацията на обединените нации

1. При прилагането на други приложими конвенции и протоколи на Организацията на обединените нации, по които са страни, държавите — страни по настоящата конвенция, гарантират, че престъпленията, предвидени в съответствие с тези конвенции и протоколи, се считат за престъпления и съгласно вътрешното право, когато са извършени чрез използване на системи за информационни и комуникационни технологии.

2. Нищо в настоящия член не може да се тълкува като установяване на престъпления в съответствие с настоящата конвенция.

Член 5

Защита на суверенитета

1. Държавите — страни по настоящата конвенция, изпълняват своите задължения по нея в съответствие с принципите на суверенно равенство и териториална цялост на държавите и на ненамеса във вътрешните работи на други държави.

2. Нищо в настоящата конвенция не дава право на държава — страна по конвенцията, да упражнява на територията на друга държава компетентност и функции, които са от изключителната компетентност на органите на съответната друга държава съгласно нейното вътрешно право.

Член 6

Зачитане на правата на човека

1. Държавите — страни по конвенцията, гарантират, че изпълнението на задълженията им по настоящата конвенция е в съответствие със задълженията им съгласно международното право в областта на правата на човека.

2. Нищо в настоящата конвенция не може да се тълкува като допускащо накърняването на правата на човека или основните свободи, включително правата, свързани със свободата на словото, на съвестта, на изразяване на мнение, на религията или на убежденията, на мирни събрания и на свободно сдружаване, в съответствие с приложимото международно право в областта на правата на човека и по начин, съвместим с него.

ГЛАВА II

ПРЕСТЪПНИ СЪСТАВИ

Член 7

Незаконен достъп

1. Всяка държава — страна по конвенцията, приема необходимите законодателни и други мерки, за да обяви за престъпление във вътрешното си право умишления и неправомерен достъп до цялата система за информационни и комуникационни технологии или до част от нея.

2. Държавите — страни по конвенцията, може да въведат изискване престъплението да е извършено чрез нарушаване на мерки за сигурност с намерение за получаване на електронни данни или с друго непочтено намерение или престъпен умисъл, или във връзка със система за информационни и комуникационни технологии, която е свързана с друга система за информационни и комуникационни технологии.

Член 8

Незаконно прихващане

1. Всяка държава — страна по конвенцията, приема необходимите законодателни и други мерки, за да обяви за престъпление във вътрешното си право умишленото и неправомерно прихващане, извършено чрез технически средства, на непублично излъчване на електронни данни от, до или в рамките на система за информационни и комуникационни технологии, включително електромагнитни емисии от система за информационни и комуникационни технологии, пренасяща такива електронни данни.

2. Държавите — страни по конвенцията, може да въведат изискване престъплението да е извършено с непочтено намерение или престъпен умисъл или във връзка със система за информационни и комуникационни технологии, която е свързана с друга система за информационни и комуникационни технологии.

Член 9

Намеса в електронни данни

1. Всяка държава — страна по конвенцията, приема необходимите законодателни и други мерки, за да обяви за престъпление във вътрешното си право умишленото и неправомерно увреждане, заличаване, влошаване на качеството, изменяне или премахване на електронни данни.

2. Държавите — страни по конвенцията, могат да въведат изискване деянието, описано в параграф 1 от настоящия член, да е причинило сериозни вреди.

Член 10

Намеса в система за информационни и комуникационни технологии

Всяка държава — страна по конвенцията, приема необходимите законодателни и други мерки, за да обяви за престъпление във вътрешното си право умишленото и неправомерно сериозно възпрепятстване на функционирането на система за информационни и комуникационни технологии чрез въвеждането, предаването, увреждането, заличаването, влошаването на качеството, изменянето и премахването на електронни данни.

Член 11

Злоупотреба с устройства

1. Всяка държава — страна по конвенцията, приема необходимите законодателни и други мерки, за да обяви за престъпление във вътрешното си право, когато е извършено умишлено и неправомерно:

а) получаването, производството, продажбата, набавянето с цел използване, вноса, разпространението или други форми на предоставяне:

i) на устройство, включително на програма, проектирано или адаптирано главно с цел извършване на някое от престъпленията, предвидени в съответствие с членове 7—10 от настоящата конвенция; или

ii) на парола, идентификационни данни за достъп, електронен подпис или подобни данни, чрез които може да се получи достъп до цялата система за информационни и комуникационни технологии или до част от нея;

с намерение устройството, включително програмата, или паролата, идентификационните данни за достъп, електронният подпис или подобните данни да бъдат използвани за извършване на някое от престъпленията, предвидени в съответствие с членове 7—10 от настоящата конвенция; и

б) държането на някой от елементите, посочени в параграф 1, буква а), точки i) или ii) от настоящия член, с намерението той да бъде използван за извършване на някое от престъпленията, предвидени в съответствие с членове 7—10 от настоящата конвенция.

2. Настоящият член не трябва да се тълкува като предвиждащ наказателна отговорност в случаите, в които получаването, производството, продажбата, набавянето с цел използване, вносът, разпространението или предоставянето по друг начин, както и държането, посочено в параграф 1 от настоящия член, не е с цел извършване на престъпление, предвидено в съответствие с членове 7—10 от настоящата конвенция, като например при разрешено изпитване или при защита на система за информационни и комуникационни технологии.

3. Всяка държава — страна по конвенцията, може да си запази правото да не прилага параграф 1 от настоящия член, при условие че тази резерва не се отнася до продажбата, разпространението или предоставянето по друг начин на елементите, посочени в параграф 1, буква а), точка ii) от настоящия член.

Член 12

Подправяне, свързано със система за информационни и комуникационни технологии

1. Всяка държава — страна по конвенцията, приема необходимите законодателни и други мерки, за да обяви за престъпление във вътрешното си право умишленото и неправомерно въвеждане, изменяне, заличаване или премахване на електронни данни, което води до създаване на неверни данни, с намерението те да бъдат взети под внимание или използвани за законни цели като верни, независимо дали могат да се четат и разбират директно, или не.

2. Държавите — страни по конвенцията, могат да въведат изискване за наличието на намерение за извършване на измама или друго подобно непочтено или престъпно намерение като условие за възникване на наказателна отговорност.

Член 13

Кражба или измама, свързани със система за информационни и комуникационни технологии

Всяка държава — страна по конвенцията, приема необходимите законодателни и други мерки, за да обяви за престъпление във вътрешното си право умишленото и неправомерно причиняване на загуба на имущество другиму чрез:

а) въвеждане, изменяне, заличаване или премахване на електронни данни;

б) всякаква форма на намеса във функционирането на система за информационни и комуникационни технологии;

в) въвеждане в заблуждение относно фактически обстоятелства посредством система за информационни и комуникационни технологии, което води до действие или бездействие от страна на лице, което в противен случай не би предприело или пропуснало такова действие,

с намерение за извършване на измама или непочтено намерение да извлече неправомерно за себе си или за другиго парична или друга имуществена облага.

Член 14

Престъпления, свързани с онлайн материали, съдържащи сексуално насилие над деца или сексуална експлоатация на деца

1. Всяка държава — страна по конвенцията, приема необходимите законодателни и други мерки, за да обяви за престъпление във вътрешното си право следните деяния, когато са извършени умишлено и неправомерно:

а) произвеждане, предлагане, продажба, разпространение, предаване, телевизионно и радиоразпръскване, показване, публикуване или предоставяне по друг начин на материал, съдържащ сексуално насилие над деца или сексуална експлоатация на деца, чрез система за информационни и комуникационни технологии;

б) искане, набавяне или достъп до материал, съдържащ сексуално насилие над деца или сексуална експлоатация на деца, чрез система за информационни и комуникационни технологии;

в) притежаване или контрол над материал, съдържащ сексуално насилие над деца или сексуална експлоатация на деца, съхраняван в система за информационни и комуникационни технологии или друг носител за съхранение;

г) финансиране на престъпленията, предвидени в съответствие с букви а)—в) от настоящия параграф, които държавите — страни по конвенцията, могат да предвидят като отделно престъпление.

2. За целите на настоящия член понятието „материал, съдържащ сексуално насилие над деца или сексуална експлоатация на деца“ включва визуални материали и може да включва писмено или аудио съдържание, в което се изобразяват, описват или представят лица на възраст под 18 години:

а) участващи в реална или симулирана сексуална дейност;

б) в присъствието на лице, което участва в сексуална дейност;

в) чиито полови органи са показани с предимно сексуална цел; или

г) подложени на изтезания или на жестоко, нечовешко или унизително отношение или наказание, и този материал е от сексуален характер.

3. Държавите — страни по конвенцията, могат да въведат изискване материалите, посочени в параграф 2 от настоящия член, да бъдат ограничени до материали, в които:

а) се изобразява, описва или представя съществуващо лице; или

б) визуално се изобразява сексуално насилие над деца или сексуална експлоатация на деца.

4. В съответствие с вътрешното си право и при спазване на приложимите задължения съгласно международното право държавите — страни по конвенцията, могат да предприемат мерки за изключване от обхвата на обявените за престъпление деяния на:

а) извършено от дете деяние, свързано с материал, който детето е създало само и в който то е изобразено; или

б) създаването, предаването или притежаването по взаимно съгласие на материал, описан в параграф 2, букви а)—в) от настоящия член, когато изобразеното деяние е законно съгласно вътрешното право и когато този материал се съхранява изключително за лично ползване при взаимно съгласие на участващите лица.

5. Нищо в настоящата конвенция не засяга задължения съгласно международното право, които са по-благоприятни за упражняването на правата на детето.

Член 15

Установяване на контакт или сприятеляване с цел извършване на сексуално престъпление срещу дете

1. Всяка държава — страна по конвенцията, приема необходимите законодателни и други мерки, за да обяви за престъпление във вътрешното си право умишлените комуникация, установяване на контакт, сприятеляване или постигането на каквито и да било уговорки чрез система за информационни и комуникационни технологии с цел извършване на сексуално престъпление срещу дете съгласно определението във вътрешното право, включително с цел извършване на някое от престъпленията, предвидени в съответствие с член 14 от настоящата конвенция.

2. Държавите — страни по конвенцията, могат да въведат изискване за наличието на реално действие, предприето с цел извършване на деянието, описано в параграф 1 от настоящия член.

3. Държавите — страни по конвенцията, могат да разгледат възможността за разширяване на обхвата на обявените за престъпление деяния в съответствие с параграф 1 от настоящия член по отношение на лице, за което се счита, че е дете.

4. Държавите — страни по конвенцията, могат да предприемат мерки за изключване от обхвата на обявените за престъпление деяния на деянията, описани в параграф 1 от настоящия член, когато са извършени от деца.

Член 16

Разпространение на интимни изображения без съгласие

1. Всяка държава — страна по конвенцията, приема необходимите законодателни и други мерки, за да обяви за престъпление във вътрешното си право умишлената и неправомерна продажба, разпространение, предаване, публикуване или предоставяне по друг начин на интимни изображения на лице чрез система за информационни и комуникационни технологии без съгласието на лицето, изобразено на тях.

2. За целите на параграф 1 от настоящия член „интимно изображение“ означава визуален запис на лице на възраст над 18 години, създаден по какъвто и да е начин, включително фотография или видеозапис, който има сексуален характер, в който половите части на лицето са открити или лицето участва в сексуална дейност, който е бил с частен характер към момента на създаването му и по отношение на който изобразеното лице или лица са имали оправдани очаквания за неприкосновеност на личния живот към момента на извършване на престъплението.

3. Държавите — страни по конвенцията, могат, когато е целесъобразно, да разширят определението за интимно изображение, така че то да включва изображения на лица на възраст под 18 години, ако съгласно вътрешното право те са с навършена законна възраст за участие в сексуална дейност и изображението не показва насилие над дете или експлоатация на дете.

4. За целите на настоящия член лице, което е на възраст под 18 години и е изобразено в интимно изображение, не може да даде съгласие за разпространение на интимно изображение, което представлява материал, съдържащ сексуално насилие над деца или сексуална експлоатация на деца съгласно член 14 от настоящата конвенция.

5. Държавите — страни по конвенцията, могат да въведат изискване за наличие на умисъл за причиняване на вреда като условие за възникване на наказателна отговорност.

6. Държавите — страни по конвенцията, могат да предприемат други мерки по въпроси, свързани с настоящия член, в съответствие с вътрешното си право и при спазване на приложимите задължения съгласно международното право.

Член 17

Изпиране на облагите от престъпление

1. Всяка държава — страна по конвенцията, приема в съответствие с основните принципи на своето вътрешно право необходимите законодателни и други мерки, за да обяви за престъпление, когато е извършено умишлено:

а) i) преобразуването или прехвърлянето на имущество със знанието, че това имущество е облага от престъпление, за целите на укриването или прикриването на незаконния произход на имуществото или за подпомагане на лице, което е замесено в извършването на предикатното престъпление, с цел избягване на правните последици от действията на това лице;

ii) укриването или прикриването на естеството, източника, мястото, разположението, движението, собствеността или правата по отношение на имущество със знанието, че това имущество е облага от престъпление;

б) При спазване на основните принципи на правната си система:

i) придобиването, притежаването или използването на имущество със знанието към момента на получаването, че това имущество е облага от престъпление;

ii) участието, сдружаването или конспиративното споразумяване за извършване, опитът за извършване и подбуждането, помагачеството, улесняването и даването на съвети относно извършването на някое от престъпленията, предвидени в съответствие с настоящия член.

2) За прилагането или изпълнението на параграф 1 от настоящия член:

а) всяка държава — страна по конвенцията, установява като предикатни престъпления съответните престъпления, предвидени в съответствие с членове 7—16 от настоящата конвенция;

б) в случаите, когато в законодателството на държавите — страни по конвенцията, се съдържа списък с конкретни предикатни престъпления, те включват в този списък най-малко изчерпателен набор от престъпления, предвидени в съответствие с членове 7—16 от настоящата конвенция;

в) за целите на буква б) от настоящия параграф предикатните престъпления включват престъпления, извършени както в рамките на юрисдикцията на съответната държава — страна по конвенцията, така и извън нея. Въпреки това престъпления, извършени извън юрисдикцията на държава — страна по конвенцията, се считат за предикатни престъпления само ако съответното деяние представлява престъпление по вътрешното право на държавата, в която е извършено, и би било престъпление по вътрешното право на държавата — страна по конвенцията, която прилага или изпълнява настоящия член, ако деянието беше извършено на нейна територия;

г) всяка държава — страна по конвенцията, предоставя на генералния секретар на Организацията на обединените нации копия от своите законови актове, с които се привежда в действие настоящият член, както и от всички последващи изменения в тях или описание на тези изменения;

д) ако това се изисква от основните принципи на вътрешното право на държава — страна по конвенцията, може да се предвиди, че престъпленията, посочени в параграф 1 от настоящия член, не се прилагат по отношение на лицата, които са извършили предикатното престъпление;

е) необходимото знание, намерение или цел като елементи на някое от посочените в параграф 1 от настоящия член престъпления могат да бъдат изведени от обективни, фактически обстоятелства.

Член 18

Отговорност на юридическите лица

1. Всяка държава — страна по конвенцията, приема в съответствие с правните си принципи необходимите мерки за предвиждане на отговорност на юридическите лица за участие в престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция.

2. В съответствие с правните принципи на държавата — страна по конвенцията, отговорността на юридическите лица може да бъде наказателна, гражданска или административна.

3. Тази отговорност не засяга наказателната отговорност на физическите лица, извършили престъпленията.

4. Всяка държава — страна по конвенцията, по-специално гарантира, че юридическите лица, които носят отговорност по смисъла на настоящия член, подлежат на ефективни, пропорционални и възпиращи санкции с наказателноправен или друг характер, включително парични санкции.

Член 19

Участие и опит

1. Всяка държава — страна по конвенцията, приема необходимите законодателни и други мерки, за да обяви за престъпление във вътрешното си право умишленото участие в каквото и да е качество, било то като съизвършител, помагач или подбудител, в престъпление, предвидено в съответствие с настоящата конвенция.

2. Всяка държава — страна по конвенцията, може да приеме необходимите законодателни и други мерки, за да определи като престъпление във вътрешното си право всеки умишлен опит за извършване на престъпление, предвидено в съответствие с настоящата конвенция.

3. Всяка държава — страна по конвенцията, може да приеме необходимите законодателни и други мерки, за да определи като престъпление във вътрешното си право умишлената подготовка за извършване на престъпление, предвидено в съответствие с настоящата конвенция.

Член 20

Давност

Всяка държава — страна по конвенцията, когато е целесъобразно и с оглед на тежестта на престъплението, установява в своето вътрешно право дълъг давностен срок за започване на наказателно производство за всяко престъпление, предвидено в съответствие с настоящата конвенция, и определя по-дълъг давностен срок или предвижда спиране на давността, когато предполагаемият извършител е избегнал правосъдието.

Член 21

Наказателно преследване, постановяване на присъди и санкции

1. Всяка държава — страна по конвенцията, предвижда за извършването на престъпление, предвидено в съответствие с настоящата конвенция, налагането на ефективни, пропорционални и възпиращи санкции, при които се отчита тежестта на престъплението.

2. Всяка държава — страна по конвенцията, може да приеме в съответствие с вътрешното си право необходимите законодателни и други мерки за определяне на отегчаващи обстоятелства във връзка с престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, включително обстоятелства, които засягат критични информационни инфраструктури.

3. Всяка държава — страна по конвенцията, се стреми да гарантира, че всички дискреционни правомощия съгласно вътрешното ѝ право, свързани с наказателното преследване на лица за престъпления, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, се упражняват с оглед на максимално повишаване на ефективността на мерките в областта на правоохранителната дейност по отношение на тези престъпления и като се взема надлежно предвид необходимостта от възпиране на извършването на такива престъпления.

4. Всяка държава — страна по конвенцията, гарантира, че всяко лице, наказателно преследвано за престъпления, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, се ползва от всички права и гаранции в съответствие с вътрешното право и при спазване на приложимите задължения съгласно международното право на държавата — страна по конвенцията, включително правото на справедлив съдебен процес и правото на защита.

5. В случай на престъпления, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, всяка държава — страна по конвенцията, предприема подходящи мерки в съответствие с вътрешното си право и при надлежно зачитане на правата на защита, за да положи усилия да гарантира, че условията, наложени във връзка с решения за освобождаване в очакване на съдебен процес или обжалване, са съобразени с необходимостта от осигуряване на присъствието на подсъдимия в последващите наказателни производства.

6. Всяка държава — страна по конвенцията, взема предвид тежестта на съответните престъпления, когато разглежда възможността за предсрочно или условно освобождаване на лица, осъдени за такива престъпления.

7. Държавите — страни по конвенцията, гарантират, че във вътрешното право са предвидени подходящи мерки за защита на деца, обвинени в престъпления, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, при спазване на задълженията съгласно Конвенцията за правата на детето и приложимите протоколи към нея, както и съгласно други приложими международни или регионални актове.

8. Нищо в настоящата конвенция не засяга принципа, че описанието на престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, и на приложимите принципи за правна защита или други правни принципи, съгласно които се определя правомерността на деянията, се урежда във вътрешното право на съответната държава — страна по конвенцията, и че тези престъпления се преследват наказателно и се наказват в съответствие с това право.

ГЛАВА III

КОМПЕТЕНТНОСТ

Член 22

Компетентност

1. Всяка държава — страна по конвенцията, приема необходимите мерки, за да установи своята компетентност по отношение на престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, когато:

а) престъплението е извършено на територията на съответната държава — страна по конвенцията; или

б) престъплението е извършено на борда на плавателен съд, който плава под знамето на съответната държава — страна по конвенцията, или на борда на въздухоплавателно средство, което е регистрирано съгласно правото на съответната държава — страна по конвенцията, към момента на извършване на престъплението.

2. При спазване на член 5 от настоящата конвенция, всяка държава — страна по конвенцията, може също да установи своята компетентност по отношение на всяко такова престъпление, когато:

а) престъплението е извършено срещу гражданин на съответната държава — страна по конвенцията; или

б) престъплението е извършено от гражданин на съответната държава — страна по конвенцията, или от лице без гражданство, което има обичайно местопребиваване на нейната територия; или

в) престъплението е едно от установените в съответствие с член 17, параграф 1, буква б), точка ii) от настоящата конвенция и е извършено извън нейната територия с цел извършване на престъпление, предвидено в съответствие с член 17, параграф 1, буква а), точка i) или ii) или член 17, параграф 1, буква б), точка i) от настоящата конвенция в рамките на нейната територия; или

г) престъплението е извършено срещу съответната държава — страна по конвенцията.

3. За целите на член 37, параграф 11 от настоящата конвенция всяка държава — страна по конвенцията, приема необходимите мерки, за да установи своята компетентност по отношение на престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, когато предполагаемият извършител се намира на нейна територия и тя не го екстрадира единствено на основание, че лицето е неин гражданин.

4. Всяка държава — страна по конвенцията, може също така да приеме необходимите мерки, за да установи своята компетентност по отношение на престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, когато предполагаемият извършител се намира на нейна територия и тя не го екстрадира.

5. Ако държава — страна по конвенцията, упражняваща своята компетентност съгласно параграф 1 или 2 от настоящия член, е уведомена или е научила по друг начин, че други държави — страни по конвенцията, провеждат разследване, наказателно преследване или съдебно производство по отношение на същото деяние, компетентните органи на тези държави — страни по конвенцията, се консултират помежду си, когато е целесъобразно, с оглед координиране на действията си.

6. Без да се засягат нормите на общото международно право, настоящата конвенция не изключва упражняването на каквато и да е наказателна компетентност, установена от държава — страна по конвенцията, в съответствие с нейното вътрешно право.

ГЛАВА IV

ПРОЦЕСУАЛНИ МЕРКИ И ПРАВООХРАНИТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Член 23

Обхват на процесуалните мерки

1. Всяка държава — страна по конвенцията, приема необходимите законодателни и други мерки за въвеждане на правомощията и процедурите, предвидени в настоящата глава, за целите на конкретни наказателни разследвания или производства.

2. Освен ако не е предвидено друго в настоящата конвенция, всяка държава — страна по конвенцията, прилага правомощията и процедурите, посочени в параграф 1 от настоящия член, по отношение на:

а) престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция;

б) други престъпления, извършени чрез система за информационни и комуникационни технологии; и

в) събирането на доказателства в електронна форма за всяко престъпление.

3. а) всяка държава — страна по конвенцията, може да си запази правото да прилага мерките, предвидени в член 29 от настоящата конвенция, само по отношение на престъпленията или категориите престъпления, посочени в нейната резерва, при условие че кръгът на тези престъпления или категории престъпления не е по-ограничен от кръга на престъпленията, по отношение на които тя прилага мерките, посочени в член 30 от настоящата конвенция. Всяка държава — страна по конвенцията, разглежда възможността за ограничаване на подобна резерва по начин, по който да позволи най-широкото прилагане на мерките, посочени в член 29;

б) когато една държава — страна по конвенцията, поради ограничения в действащото си законодателство към момента на приемането на настоящата конвенция, не е в състояние да прилага мерките, посочени в членове 29 и 30 от настоящата конвенция, по отношение на съобщенията, предавани в рамките на система за информационни и комуникационни технологии на доставчик на услуги, която:

i) се използва за целите на ограничена група ползватели; и

ii) не използва обществените съобщителни мрежи и не е свързана с друга система за информационни и комуникационни технологии, независимо дали тя е обществена, или частна,

тази държава — страна по конвенцията, може да си запази правото да не прилага тези мерки по отношение на такива съобщения. Всяка държава — страна по конвенцията, разглежда възможността за ограничаване на подобна резерва по начин, който да позволи най-широкото прилагане на мерките, посочени в членове 29 и 30 от настоящата конвенция.

Член 24

Условия и гаранции

1. Всяка държава — страна по конвенцията, следи за това определянето, въвеждането и прилагането на правомощията и процедурите, предвидени в настоящата глава, да бъдат подчинени на условията и гаранциите, предвидени в нейното вътрешно право, които осигуряват защитата на правата на човека в съответствие със задълженията ѝ съгласно международното право в областта на правата на човека и които включват принципа на пропорционалност.

2. Съгласно вътрешното право на всяка държава — страна по конвенцията, и в съответствие с него, когато това е уместно от гледна точка на естеството на съответната процедура или правомощие, тези условия и гаранции включват, наред с другото, съдебен или друг независим контрол, право на ефективна правна защита, основания, обосноваващи прилагането, както и ограничаване на приложното поле и продължителността на съответното правомощие или процедура.

3. Доколкото това съответства на обществения интерес и по-специално на доброто правораздаване, всяка държава — страна по конвенцията, взема под внимание въздействието на предвидените в настоящата глава правомощия и процедури върху правата, отговорностите и законните интереси на трети лица.

4. Условията и гаранциите, установени в съответствие с настоящия член, се прилагат на национално равнище по отношение на правомощията и процедурите, предвидени в настоящата глава, както за целите на вътрешни наказателни разследвания и производства, така и за целите на оказване на международно сътрудничество от замолената държава — страна по конвенцията.

5. Позоваванията на съдебен или друг независим контрол в параграф 2 от настоящия член са позовавания на такъв контрол на национално равнище.

Член 25

Ускорено запазване на съхраняваните електронни данни

1. Всяка държава — страна по конвенцията, приема необходимите законодателни и други мерки, за да даде възможност на компетентните си органи да разпоредят или да осигурят по друг начин бързото запазване на определени електронни данни, включително на данни за трафика, данни за съдържанието и информация за абоната, които се съхраняват посредством система за информационни и комуникационни технологии, по-специално в случаите, в които съществуват основания да се счита, че електронните данни са особено уязвими от гледна точка на загуба или изменение.

2. Когато държава — страна по конвенцията, прилага параграф 1 от настоящия член, като разпорежда на дадено лице да запази определени съхранявани електронни данни, които то държи или които са под негов контрол, държавата — страна по конвенцията, приема необходимите законодателни и други мерки, за да задължи това лице да запази и съхрани целостта на тези електронни данни за достатъчен срок, който обаче е не по-дълъг от 90 дни, през който компетентните органи да могат да поискат тяхното разкриване. Държавата — страна по конвенцията, може да предвиди възможност за последващо подновяване на действието на разпореждането.

3. Всяка държава — страна по конвенцията, приема необходимите законодателни и други мерки, за да задължи администратора на електронните данни или друго лице, което трябва да ги запази, да запази поверителността на извършването на подобни процедури за срок, предвиден във вътрешното ѝ право.

Член 26

Ускорено запазване и частично разкриване на данни за трафика

С оглед на запазването на данните за трафика в съответствие с член 25 от настоящата конвенция, всяка държава — страна по конвенцията, приема необходимите законодателни и други мерки за:

а) осигуряване на възможност за бързо запазване на данните за трафика, независимо от това дали в предаването на съответното съобщение са участвали един или няколко доставчици на услуги; и

б) гарантиране на бързото разкриване пред компетентния орган на държавата — страна по конвенцията, или пред лице, посочено от този орган, на достатъчно данни за трафика, с цел държавата — страна по конвенцията, да може да установи доставчиците на услуги и пътя, по който е предадено съобщението или посочената информация.

Член 27

Заповед за предоставяне

Всяка държава — страна по конвенцията, предприема необходимите законодателни и други мерки, за да овласти компетентните си органи да разпореждат:

а) на лице, пребиваващо на нейна територия, да предоставя определени електронни данни, които то държи или върху които упражнява контрол и които се съхраняват в система за информационни и комуникационни технологии или на носител за съхранение на електронни данни; и

б) на доставчик на услуги, който предлага услугите си на територията на държавата — страна по конвенцията, да предоставя информация за абоната във връзка с тези услуги, която той държи или върху която упражнява контрол.

Член 28

Претърсване и изземване на съхранявани електронни данни

1. Всяка държава — страна по конвенцията, приема необходимите законодателни и други мерки, за да овласти компетентните си органи да извършват претърсване или по сходен начин да получат достъп до:

а) система за информационни и комуникационни технологии или до част от нея, както и до електронните данни, съхранявани в нея; и

б) носител за съхранение на електронни данни, на който могат да бъдат съхранявани издирваните електронни данни;

на територията на тази държава — страна по конвенцията.

2. Всяка държава — страна по конвенцията, приема необходимите законодателни и други мерки, за да се гарантира, че в случаите, в които нейните органи извършват претърсване или по сходен начин получават достъп до конкретна система за информационни и комуникационни технологии или до част от нея съгласно параграф 1, буква а) от настоящия член и имат основания да считат, че издирваните електронни данни се съхраняват в друга система за информационни и комуникационни технологии или в част от нея на нейна територия, и че тези данни са законно достъпни от първоначалната система или чрез нея, органите могат по ускорена процедура да проведат претърсването, за да получат достъп до тази друга система за информационни и комуникационни технологии.

3. Всяка държава — страна по конвенцията, приема необходимите законодателни и други мерки, за да овласти компетентните си органи да изземват или по сходен начин да обезпечават електронни данни на своя територия, до които е получен достъп в съответствие с параграф 1 или 2 от настоящия член. Тези мерки включват правото:

а) да изземват или по сходен начин да обезпечават система за информационни и комуникационни технологии или част от нея, или носител за съхранение на електронни данни;

б) да правят и запазват копия от тези електронни данни в електронна форма;

в) да запазват целостта на съответните съхранявани електронни данни;

г) да заличават или да премахнат достъпа до тези електронни данни в системата за информационни и комуникационни технологии, до която е получен достъп.

4. Всяка държава — страна по конвенцията, приема необходимите законодателни и други мерки, за да овласти компетентните си органи да разпореждат на всяко лице, което разполага с познания относно функционирането на системата за информационни и комуникационни технологии, на информационната и телекомуникационната мрежа или на техните съставни части, или относно мерките, прилагани за защита на съдържащите се в тях електронни данни, да предоставя в разумна степен информацията, необходима за предприемане на мерките, посочени в параграфи 1—3 от настоящия член.

Член 29

Събиране на данни за трафика в реално време

1. Всяка държава — страна по конвенцията, предприема необходимите законодателни и други мерки, за да овласти компетентните си органи:

а) да събират или записват, чрез използване на технически средства на територията на тази държава — страна по конвенцията; и

б) да задължават доставчиците на услуги в рамките на наличните им технически възможности:

i) да събират или записват, чрез използване на технически средства на територията на тази държава — страна по конвенцията; или

ii) да оказват съдействие и помощ на компетентните органи при събирането и записването,

на данни за трафика в реално време, свързани с определени съобщения на нейна територия, предавани чрез система за информационни и комуникационни технологии.

2. Когато дадена държава — страна по конвенцията, поради установените принципи на своя вътрешен правен ред, не може да приеме мерките, посочени в параграф 1, буква а) от настоящия член, тя може вместо това да приеме законодателните и други мерки, които са необходими за осигуряването на събирането или записването в реално време на данни за трафика, свързани с определени съобщения, предавани на нейна територия, чрез използването на технически средства на тази територия.

3. Всяка държава — страна по конвенцията, приема необходимите законодателни и други мерки, за да задължи даден доставчик на услуги да запази в тайна упражняването на някое от правомощията, предвидени в настоящия член, както и всяка информация, свързана с упражняването на това правомощие.

Член 30

Прихващане на данни за съдържанието

1. Всяка държава — страна по конвенцията, приема необходимите законодателни и други мерки във връзка с кръга от тежки престъпления, определен във вътрешното ѝ право, за да овласти своите компетентни органи:

а) да събират или записват, чрез използване на технически средства на територията на тази държава — страна по конвенцията; и

б) да задължават доставчиците на услуги в рамките на наличните им технически възможности:

i) да събират или записват, чрез използване на технически средства на територията на тази държава — страна по конвенцията; или

ii) да оказват съдействие и помощ на компетентните органи при събирането и записването,

на данни за съдържанието в реално време на определени съобщения на нейна територия, предавани чрез система за информационни и комуникационни технологии.

2. Когато дадена държава — страна по конвенцията, поради установените принципи на своя вътрешен правен ред, не може да приеме мерките, посочени в параграф 1, буква а) от настоящия член, тя може вместо това да приеме законодателните и други мерки, които са необходими за осигуряването на събирането или записването в реално време на данни за съдържанието на определени съобщения, предавани на нейна територия, чрез използването на технически средства на тази територия.

3. Всяка държава — страна по конвенцията, приема необходимите законодателни и други мерки, за да задължи даден доставчик на услуги да запази поверителността на упражняването на което и да е от правомощията, предвидени в настоящия член, както и всяка информация, свързана с упражняването на това правомощие.

Член 31

Налагане на обезпечение, изземване и конфискация на облагите от престъпление

1. Всяка държава — страна по конвенцията, в най-голямата възможна степен в рамките на вътрешния си правен ред, приема необходимите мерки, за да даде възможност за конфискация на:

а) облагите от престъпления, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, или на имущество, чиято стойност съответства на тези облаги;

б) имущество, оборудване или други средства, използвани или предназначени за използване при извършването на престъпления, предвидени в съответствие с настоящата конвенция.

2. Всяка държава — страна по конвенцията, приема необходимите мерки, за да даде възможност за установяването, проследяването, налагането на обезпечение и изземването на всеки елемент, посочен в параграф 1 от настоящия член, с цел евентуална конфискация.

3. Всяка държава — страна по конвенцията, приема в съответствие с вътрешното си право необходимите законодателни и други мерки за уреждане на управлението от страна на компетентните органи на имуществото по параграфи 1 и 2 от настоящия член, върху което е наложено обезпечение, което е иззето или което е конфискувано.

4. В случаите, когато облагите от престъпление са частично или изцяло преобразувани или превърнати в друг вид имущество, мерките по настоящия член се прилагат по отношение на това имущество, вместо по отношение на облагите.

5. В случаите, когато облагите от престъпление са смесени с имущество, придобито от законни източници, това имущество, без да се засягат правомощията за налагане на обезпечение или изземване, подлежи на конфискация до стойността, на която се оценяват смесените облаги.

6. За доходите или другите ползи, получени от облага от престъпление, от имущество, в което облагата от престъпление е била преобразувана или превърната, или от имущество, с което облагата от престъпление е била смесена, също се прилагат мерките, посочени в настоящия член, по същия начин и в същата степен, както и за самата облага.

7. За целите на настоящия член и на член 50 от настоящата конвенция всяка държава — страна по конвенцията, овластява своите съдилища или други компетентни органи да изискват представянето или изземването на банкови, финансови или търговски документи. Държава — страна по конвенцията, не може да откаже предприемането на действия съгласно настоящия параграф на основание запазване на банкова тайна.

8. Всяка държава — страна по конвенцията, може да разгледа възможността за въвеждане на изискване извършителят да докаже законния произход на облагите, за които се предполага, че са придобити от престъпление, или на друго имущество, подлежащо на конфискация, доколкото това изискване е в съответствие с принципите на вътрешното ѝ право и с естеството на съдебните и другите видове производства.

9. Разпоредбите на настоящия член не могат да се тълкуват във вреда на правата на добросъвестните трети лица.

10. Нищо в настоящия член не накърнява принципа, че мерките, посочени в него, се определят и прилагат в съответствие с разпоредбите на вътрешното право на съответната държава — страна по конвенцията.

Член 32

Създаване на регистър за съдимост

Всяка държава — страна по конвенцията, може да приеме необходимите законодателни или други мерки, за да вземе предвид, при условия и за цели, които счита за подходящи, всяка предходна присъда в друга държава на предполагаем извършител с цел използване на тази информация в наказателни производства, свързани с престъпление, предвидено в съответствие с настоящата конвенция.

Член 33

Защита на свидетели

1. Всяка държава — страна по конвенцията, предприема подходящи мерки, в съответствие с вътрешното си право и в рамките на своите възможности, за да осигури ефективна защита от евентуални ответни действия с цел отмъщение или сплашване на свидетели, които дават показания или, добросъвестно и на разумно основание, предоставят информация относно престъпления, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, или по друг начин сътрудничат на разследващите или съдебните органи, както и, когато е уместно, на техни роднини и други близки лица.

2. Без това да засяга правата на подсъдимия, включително правото на безпристрастно разглеждане на делото, мерките по параграф 1 от настоящия член могат да включват, наред с другото:

а) предвиждането на процедури за физическа защита на такива лица, като например, доколкото е необходимо и осъществимо, преместването им и даване на разрешение, когато това е уместно, за неразкриване или налагане на ограничения за разкриването на информация относно самоличността и местонахождението им;

б) установяване на правила по отношение на доказателствата, с които да се предвижда възможност показанията на свидетелите да се дават по начин, осигуряващ безопасността им, като например разрешаване на даването на показания чрез използването на комуникационни технологии, като видео връзки или други подходящи средства.

3. Държавите — страни по конвенцията, разглеждат възможността за сключване на споразумения или договорености с други държави за преместване на лицата, посочени в параграф 1 от настоящия член.

4. Разпоредбите на настоящия член се прилагат и по отношение на жертвите, доколкото те имат качеството на свидетели.

Член 34

Помощ и защита на жертвите

1. Всяка държава — страна по конвенцията, предприема подходящи мерки в рамките на своите възможности, за да предостави помощ и защита на жертвите на престъпления, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, по-специално в случаи на заплаха от ответни действия с цел отмъщение или сплашване.

2. Всяка държава — страна по конвенцията, в съответствие с вътрешното си право, установява подходящи процедури за осигуряване на достъп до възможности за обезщетение и възстановяване на съответното имущество за жертвите на престъпления, предвидени в съответствие с настоящата конвенция.

3. Всяка държава — страна по конвенцията, в съответствие с вътрешното си право, осигурява възможност становищата и опасенията на жертвите да бъдат изразени и разгледани на подходящи етапи от наказателното производство срещу извършителите, по начин, който не накърнява правата на защита.

4. По отношение на престъпленията, предвидени в съответствие с членове 14—16 от настоящата конвенция, всяка държава — страна по конвенцията, в съответствие с вътрешното си право предприема мерки за оказване на помощ на жертвите на такива престъпления, включително за тяхното физическо и психическо възстановяване, в сътрудничество със съответните международни организации, неправителствени организации и други елементи на гражданското общество.

5. При прилагането на параграфи 2—4 от настоящия член всяка държава — страна по конвенцията, взема предвид възрастта, пола и конкретните обстоятелства и потребности на жертвите, включително конкретните обстоятелства и потребности на децата.

6. Всяка държава — страна по конвенцията, доколкото това е в съответствие с националната ѝ правна рамка, предприема ефективни мерки за осигуряване на спазването на исканията за премахване или ограничаване на достъпа до съдържанието, описано в членове 14 и 16 от настоящата конвенция.

ГЛАВА V

МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 35

Общи принципи на международното сътрудничество

1. Държавите — страни по конвенцията, си сътрудничат в съответствие с настоящата конвенция, както и с други приложими международни актове за международно сътрудничество по наказателноправни въпроси и с вътрешното си право, с цел:

а) разследване, наказателно преследване и провеждане на съдебно производство във връзка с престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, включително налагане на обезпечение, изземване, конфискация и връщане на облагите от такива престъпления;

б) събиране, получаване, запазване и споделяне на доказателства в електронна форма за престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция;

в) събиране, получаване, запазване и споделяне на доказателства в електронна форма за тежки престъпления, включително тежки престъпления, предвидени в съответствие с други приложими конвенции и протоколи на Организацията на обединените нации, които са в сила към момента на приемането на настоящата конвенция.

2. За целите на събирането, получаването, запазването и споделянето на доказателства в електронна форма за престъпленията, предвидени в параграф 1, букви б) и в) от настоящия член, се прилагат съответните параграфи от член 40 и членове 41—46 от настоящата конвенция.

3. По въпроси на международното сътрудничество, когато двойната наказуемост се счита за изискване, то се приема за изпълнено, независимо дали съгласно правото на замолената държава — страна по конвенцията, престъплението попада в същата категория престъпления, или е обозначено със същата терминология като в правото на молещата държава — страна по конвенцията, ако съставът на престъплението, във връзка с което се иска помощта, е квалифициран като престъпление съгласно правото и на двете държави — страни по конвенцията.

Член 36

Защита на личните данни

1. а) Държава — страна по конвенцията, която предава лични данни съгласно настоящата конвенция, прави това в съответствие със своето вътрешно право и всички задължения, които предаващата страна може да има съгласно приложимото международно право. Държавите — страни по конвенцията, не са длъжни да предават лични данни в съответствие с настоящата конвенция, ако данните не могат да бъдат предоставени в съответствие с приложимото им право относно защитата на личните данни;

б) в случаите, когато предаването на лични данни не би било в съответствие с параграф 1, буква а) от настоящия член, държавите — страни по конвенцията, могат да поискат налагането на подходящи условия съгласно това приложимо право с цел постигане на съответствие, за да се даде отговор на дадено искане за предоставяне на лични данни;

в) държавите — страни по конвенцията, се насърчават да сключват двустранни или многостранни споразумения за улесняване на предаването на лични данни.

2. По отношение на личните данни, предавани в съответствие с настоящата конвенция, държавите — страни по конвенцията, гарантират, че спрямо получените лични данни съществуват ефективни и подходящи гаранции в съответна правна рамка на държавите — страни по конвенцията.

3. За да се предадат лични данни, получени в съответствие с настоящата конвенция, на трета държава или международна организация, съответната държава — страна по конвенцията, уведомява първоначалната предаваща държава — страна по конвенцията, за намерението си и иска нейното разрешение.

Държавата — страна по конвенцията, предава такива лични данни единствено с разрешението на първоначалната предаваща държава — страна по конвенцията, която може да изисква разрешението да бъде предоставено в писмена форма.

Член 37

Екстрадиция

1. Настоящият член се прилага по отношение на престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, когато лицето, посочено в молбата за екстрадиция, се намира на територията на замолената държава — страна по конвенцията, при условие че престъплението, за което се иска екстрадиция, е наказуемо съгласно вътрешното право както на молещата държава — страна по конвенцията, така и на замолената държава — страна по конвенцията. Когато екстрадицията се иска с цел изтърпяване на окончателна присъда за лишаване от свобода или друга форма на задържане, наложена във връзка с престъпление, представляващо основание за екстрадиция, замолената държава — страна по конвенцията, може да разреши екстрадицията в съответствие с вътрешното си право.

2. Независимо от параграф 1 от настоящия член, държава — страна по конвенцията, чието право допуска това, може да разреши екстрадицията на лице за всяко от престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, които не са наказуеми съгласно нейното вътрешно право.

3. Ако молбата за екстрадиция включва няколко отделни престъпления, от които най-малко едно представлява основание за екстрадиция съгласно настоящия член, а други не представляват основание за екстрадиция поради продължителността на наказанието лишаване от свобода, но са свързани с престъпления, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, замолената държава — страна по конвенцията, може да приложи настоящия член и по отношение на тези престъпления.

4. Всяко от престъпленията, за които се прилага настоящият член, се счита за включено като престъпление, представляващо основание за екстрадиция, във всеки договор за екстрадиция, съществуващ между държавите — страни по конвенцията. Държавите — страни по конвенцията, се задължават да включат тези престъпления като престъпления, представляващи основание за екстрадиция, във всеки договор за екстрадиция, който се сключва между тях.

5. Ако държава — страна по конвенцията, която поставя като условие за екстрадиция съществуването на договор, получи молба за екстрадиция от друга държава — страна по конвенцията, с която няма договор за екстрадиция, тя може да разглежда настоящата конвенция като правно основание за екстрадиция по отношение на всяко престъпление, спрямо което се прилага настоящият член.

6. Държавите — страни по конвенцията, които предвиждат като условие за екстрадиция съществуването на договор, се задължават:

а) при депозиране на документите си за ратификация, приемане или утвърждаване на настоящата конвенция или за присъединяване към нея, да уведомят генералния секретар на Организацията на обединените нации дали ще приемат настоящата конвенция като правно основание за сътрудничество в областта на екстрадицията с други държави — страни по настоящата конвенция; и

б) ако не приемат настоящата конвенция за правно основание за сътрудничество в областта на екстрадицията, да се стремят, когато е целесъобразно, да сключват договори за екстрадиция с други държави — страни по настоящата конвенция, с цел прилагане на настоящия член.

7. Държавите — страни по конвенцията, които не поставят като условие за екстрадиция съществуването на договор, признават престъпленията, за които се прилага настоящият член, за престъпления, представляващи основание за екстрадиция между тях.

8. Екстрадицията се извършва при спазване на условията, предвидени във вътрешното право на замолената държава — страна по конвенцията, или в приложимите договори за екстрадиция, включително, наред с другото, условията във връзка с изискването за минимално наказание за екстрадиция и с основанията, на които замолената държава — страна по конвенцията, може да откаже екстрадиция.

9. Като спазват своето вътрешно право, държавите — страни по конвенцията, се стремят да ускорят процедурите за екстрадиция и да опростят изискванията относно доказателствата, свързани с нея, по отношение на всяко престъпление, за което се прилага настоящият член.

10. При спазване на разпоредбите на своето вътрешно право и на своите договори за екстрадиция, след като се увери, че обстоятелствата го изискват и са неотложни, и по молба на молещата държава — страна по конвенцията, включително когато молбата е предадена по съществуващите канали на Международната организация на криминалната полиция — Интерпол, замолената държава — страна по конвенцията, може да задържи лице, чиято екстрадиция се иска и което се намира на нейната територия, или да предприеме други подходящи мерки, за да се гарантира неговото присъствие в хода на процедурата по екстрадиция.

11. Когато държава — страна по конвенцията, на чиято територия е открит предполагаем извършител на престъпление, не екстрадира това лице във връзка с престъпление, спрямо което се прилага настоящият член, единствено на основание, че то е неин гражданин, тя е длъжна — по молба на държавата — страна по конвенцията, която иска екстрадиция, да отнесе случая без неоснователно забавяне до своите компетентни органи за целите на наказателното преследване. Тези органи вземат решения и провеждат производство по същия начин, както в случай на друго престъпление от подобен характер съгласно вътрешното право на съответната държава — страна по конвенцията. Заинтересованите държави — страни по конвенцията, си сътрудничат, по-специално по отношение на процесуалните и доказателствените аспекти, с цел да се гарантира ефикасността на наказателното преследване.

12. Когато съгласно своето вътрешно право дадена държава — страна по конвенцията, може да екстрадира или по друг начин да осъществи трансфер свой гражданин само при условие че лицето ще ѝ бъде върнато, за да изтърпи наказанието, наложено в резултат на съдебния процес или производството, за които са поискани екстрадицията или трансфера на лицето, и тази държава — страна по конвенцията, и държавата — страна по конвенцията, искаща екстрадиция на лицето, приемат тази възможност и други условия, които те могат да сметнат за уместни, тази условна екстрадиция или трансфер са достатъчни за изпълнение на задължението, посочено в параграф 11 от настоящия член.

13. Ако екстрадицията, поискана с цел изпълнение на наказание, бъде отказана, защото лицето, за което се иска екстрадиция, е гражданин на замолената държава — страна по конвенцията, тази държава, ако нейното вътрешно право го допуска и в съответствие с изискванията на това право, по молба на молещата държава — страна по конвенцията, разглежда възможността за изпълнение на наказанието, наложено съгласно вътрешното право на молещата държава — страна по конвенцията, или остатъка от него.

14. На всяко лице, по отношение на което се води производство във връзка с престъпление, спрямо което се прилага настоящият член, се гарантира справедливо третиране на всички етапи на производството, включително упражняването на всички права и гаранции, предвидени във вътрешното право на държавата — страна по конвенцията, на чиято територия се намира съответното лице.

15. Нищо в настоящата конвенция не може да се тълкува като налагане на задължение за екстрадиция, ако замолената държава — страна по конвенцията, има съществени основания да счита, че молбата е отправена с цел наказателно преследване или наказване на лице поради неговия пол, раса, език, религия, гражданство, етнически произход или политически възгледи или че удовлетворяването на молбата би могло да увреди положението на това лице поради някоя от тези причини.

16. Държавите — страни по конвенцията, не могат да отхвърлят молба за екстрадиция единствено на основание, че престъплението се счита за свързано и с данъчни въпроси.

17. Преди да откаже екстрадиция, замолената държава — страна по конвенцията, се консултира, когато е целесъобразно, с молещата държава — страна по конвенцията, за да ѝ даде достатъчна възможност да изложи становището си и да предостави информация в подкрепа на твърдението си.

18. Замолената държава — страна по конвенцията, уведомява молещата държава — страна по конвенцията, за своето решение относно екстрадицията. Замолената държава — страна по конвенцията, уведомява молещата държава — страна по конвенцията, за всяка причина за отказ на екстрадиция, освен ако замолената държава — страна по конвенцията, не е възпрепятствана да направи това от своето вътрешно право или от своите задължения съгласно международното право.

19. Всяка държава — страна по конвенцията, съобщава на генералния секретар на Организацията на обединените нации, при подписването или депозирането на своя документ за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване, наименованието и адреса на органа, отговарящ за отправянето или за получаването на молби за екстрадиция или за временно задържане под стража. Генералният секретар създава и поддържа актуален регистър на органите, определени от държавите — страни по конвенцията. Всяка държава — страна по конвенцията, следи за точността във всеки един момент на данните, вписани в регистъра.

20. Държавите — страни по конвенцията, се стремят да сключват двустранни и многостранни споразумения или договорености с цел извършване на екстрадицията или повишаване на ефективността ѝ.

Член 38

Трансфер на осъдени лица

Държавите — страни по конвенцията, като вземат предвид правата на осъдените лица, могат да разгледат възможността за сключване на двустранни или многостранни споразумения или договорености за трансфер на тяхна територия на лица, осъдени на задържане под стража или на други форми на лишаване от свобода за престъпления, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, с цел те да изтърпят наказанията си на тяхна територия. Държавите — страни по конвенцията, могат също така да вземат предвид въпроси, свързани със съгласието, реабилитацията и реинтеграцията.

Член 39

Трансфер на наказателни производства

1. Държавите — страни по конвенцията, разглеждат възможността за извършване помежду си на трансфер на производства за наказателно преследване на престъпления, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, в случаите, в които считат, че този трансфер е в интерес на доброто правораздаване, и особено в случаите, когато са засегнати няколко юрисдикции, с оглед съсредоточаването на наказателното преследване.

2. Ако държава — страна по конвенцията, която предвижда като условие за трансфер на наказателни производства съществуването на договор, получи молба за трансфер от друга държава — страна по конвенцията, с която няма договор по този въпрос, тя може да разглежда настоящата конвенция като правно основание за трансфера на наказателни производства по отношение на всяко престъпление, спрямо което се прилага настоящият член.

Член 40

Общи принципи и процедури, свързани с правната взаимопомощ

1. Държавите — страни по конвенцията, си оказват правна взаимопомощ в най-широк смисъл при разследвания, наказателни преследвания и съдебни производства във връзка с престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, както и за целите на събирането на доказателства в електронна форма за такива престъпления и за тежки престъпления.

2. Правна взаимопомощ се предоставя в максималната възможна степен съгласно приложимите правни разпоредби, договори, споразумения и договорености на замолената държава — страна по конвенцията, по отношение на разследванията, наказателните преследвания и съдебните производства във връзка с престъпленията, за които дадено юридическо лице може да бъде подведено под отговорност в съответствие с член 18 от настоящата конвенция в молещата държава — страна по конвенцията.

3. Молба за предоставяне на правна взаимопомощ в съответствие с настоящия член може да се отправя за която и да е от следните цели:

а) събиране на доказателства или показания или обяснения на лица;

б) връчване на съдебни документи;

в) извършване на претърсвания, изземвания и налагане на обезпечение върху активи;

г) претърсване или получаване по сходен начин на достъп до електронни данни, изземване или обезпечаване по сходен начин и разкриване на такива данни, съхранявани посредством система за информационни и комуникационни технологии съгласно член 44 от настоящата конвенция;

д) събиране на данни за трафика в реално време съгласно член 45 от настоящата конвенция;

е) прихващане на данни за съдържанието съгласно член 46 от настоящата конвенция;

ж) изследване на предмети и обекти;

з) предоставяне на информация, доказателства и експертни оценки;

и) предоставяне на оригинали или заверени копия на съответни документи и досиета, включително на правителствени, банкови, финансови или търговски документи;

й) откриване или проследяване на облаги от престъпления, имущество, средства или други предмети за доказателствени цели;

к) улесняване на доброволното явяване на съответните лица в молещата държава —страна по конвенцията;

л) възстановяване на облаги от престъпления;

м) всеки друг вид помощ, която не противоречи на вътрешното право на замолената държава — страна по конвенцията.

4. Без да се засягат разпоредбите на вътрешното право, компетентните органи на държава — страна по конвенцията, могат без предварително искане да предават информация, свързана с наказателноправни въпроси, на компетентен орган в друга държава — страна по конвенцията, когато считат, че тази информация би могла да помогне на този орган при започване или успешно приключване на разследвания и наказателни производства или би могла да доведе до отправяне на молба от тази друга държава съгласно настоящата конвенция.

5. Предаването на информация съгласно параграф 4 от настоящия член не засяга разследванията и наказателните производства в държавата на компетентните органи, предоставящи информацията. Компетентните органи, които получават информацията, се съобразяват с искането тази информация да остане поверителна, дори и временно, или с ограничения на нейното използване. Това обаче не е пречка получаващата държава — страна по конвенцията, да разкрива в своите производства информация, която оневинява обвиняемия. В този случай получаващата държава — страна по конвенцията, уведомява предаващата държава — страна по конвенцията, преди разкриването и ако получи молба за това, провежда консултации с предаващата държава — страна по конвенцията. Ако в изключителни случаи не е възможно предварително уведомление, получаващата държава — страна по конвенцията, незабавно информира предаващата държава — страна по конвенцията, за това разкриване.

6. Разпоредбите на настоящия член не засягат задълженията по друг двустранен или многостранен договор, с който се урежда или ще се урежда, изцяло или частично, правната взаимопомощ.

7. Параграфи 8—31 от настоящия член се прилагат по отношение на молби, отправени съгласно настоящия член, ако съответните държави — страни по конвенцията, не са обвързани с договор за правна взаимопомощ. Ако тези държави — страни по конвенцията, са обвързани с такъв договор, се прилагат съответните разпоредби на договора, освен ако държавите — страни по конвенцията, не се споразумеят да прилагат параграфи 8—31 от настоящия член вместо тях. Държавите — страни по конвенцията, настоятелно се приканват да прилагат посочените параграфи, ако те улесняват сътрудничеството.

8. Държавите — страни по конвенцията, могат да откажат предоставянето на помощ съгласно настоящия член на основание липса на двойна наказуемост. Въпреки това, когато счете за целесъобразно, замолената държава — страна по конвенцията, може да предостави помощ, в степен, която определи по своя преценка, независимо дали деянието съставлява престъпление съгласно вътрешното ѝ право. Помощта може да бъде отказана, когато молбите се отнасят до въпроси от маловажен характер или въпроси, за които исканото сътрудничество или помощ са предвидени в други разпоредби на настоящата конвенция.

9. Лице, което е задържано или изтърпява наказание на територията на една държава — страна по конвенцията, и чието присъствие в друга държава — страна по конвенцията, се изисква за целите на разпознаването, даването на показания или обяснения или за оказване на друг вид помощ при събиране на доказателства за разследвания, наказателни преследвания или съдебни производства във връзка с престъпления, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, може да бъде предадено, ако са изпълнени следните условия:

а) лицето дава свободно информирано съгласие;

б) компетентните органи на двете държави — страни по конвенцията, са съгласни, при спазване на условия, които тези държави считат за подходящи.

10. За целите на параграф 9 от настоящия член:

а) държавата— страна по конвенцията, на която е предадено лицето, има правото и задължението да държи предаденото лице под стража, освен ако държавата — страна по конвенцията, от която е предадено лицето, не е поискала или разрешила друго;

б) държавата— страна по конвенцията, на която е предадено лицето, незабавно изпълнява задължението си да го върне в мястото за задържане на държавата — страна по конвенцията, от която е било предадено, съгласно предварително постигната договореност или съгласно друга договореност между компетентните органи на двете държави — страни по конвенцията;

в) държавата — страна по конвенцията, на която е предадено лицето, не може да изисква от държавата — страна по конвенцията, от която е предадено лицето, да започне процедура по екстрадиция за неговото връщане;

г) времето, през което предаденото лице е било задържано в държавата — страна по конвенцията, на която е било предадено, се приспада от наказанието, което изтърпява в държавата, от която е било предадено.

11. Освен ако държавата — страна по конвенцията, от която дадено лице следва да бъде предадено в съответствие с параграфи 9 и 10 от настоящия член, не даде съгласието си за това, лицето, независимо от своето гражданство, не може да бъде подлагано на наказателно преследване, задържане, наказание или друго ограничение на свободата на територията на държавата, на която е предадено, за действия, бездействия или осъдителни присъди, настъпили преди напускането на територията на държавата, от която е било предадено.

12. а) всяка държава — страна по конвенцията, определя централен орган или органи, които отговарят и са овластени да получават молби за правна взаимопомощ, както и да ги изпълняват или да ги предават на компетентните органи за изпълнение. Ако в някоя държава — страна по конвенцията, съществува специален регион или територия с отделна система за правна взаимопомощ, тя може да определи отделен централен орган, който да изпълнява същите функции спрямо този регион или територия;

б) централните органи гарантират бързото и надлежно изпълнение или предаване на получените молби. Когато централният орган предава на компетентен орган молба за изпълнение, той насърчава бързото и надлежно изпълнение на молбата от страна на компетентния орган;

в) генералният секретар на Организацията на обединените нации се уведомява за централния орган, определен за тази цел, в момента на депозиране от всяка държава — страна по конвенцията, на нейния документ за ратификация, приемане или утвърждаване на настоящата конвенция или за присъединяване към нея, и създава и поддържа актуален регистър на централните органи, определени от държавите — страни по конвенцията. Всяка държава — страна по конвенцията, следи за точността във всеки един момент на данните, вписани в регистъра;

г) предаването на молби за правна взаимопомощ и на всички съобщения, свързани с тях, се извършва до централните органи, определени от държавите — страни по конвенцията. Това изискване се прилага, без да се засяга правото на дадена държава — страна по конвенцията, да изисква такива молби и съобщения да бъдат отправени до нея по дипломатически път, а при неотложни обстоятелства, когато държавите — страни по конвенцията, са се договорили и това е възможно — чрез Международната организация на криминалната полиция — Интерпол.

13. Молбите се отправят в писмена форма или, ако е възможно, по начин, позволяващ писмено доказване, на език, който е приемлив за замолената държава — страна по конвенцията, при условия, позволяващи на държавата — страна по конвенцията, да установи автентичността им. Генералният секретар на Организацията на обединените нации се уведомява за езика или езиците, които са приемливи за всяка държава — страна по конвенцията, в момента на депозиране на нейния документ за ратификация, приемане или утвърждаване на настоящата конвенция или за присъединяване към нея. При неотложни обстоятелства и когато държавите — страни по конвенцията, са се споразумели за това, молбите могат да бъдат отправяни устно, но трябва да бъдат незабавно потвърдени в писмен вид.

14. Когато това не е забранено от съответното им право, централните органи на държавите — страни по конвенцията, се насърчават да предават и получават молби за правна взаимопомощ и свързани с тях съобщения, както и доказателства, в електронна форма при условия, които позволяват на замолената държава — страна по конвенцията, да установи автентичността и да гарантира сигурността на съобщенията.

15. В молбата за правна взаимопомощ се съдържат следните данни:

а) наименованието на органа, отправящ молбата;

б) предметът и естеството на разследването, наказателното преследване или съдебното производство, за които се отнася молбата, и наименованието и функциите на органа, провеждащ разследването, наказателното преследване или съдебното производство;

в) кратко изложение на съответните обстоятелства, с изключение на молбите с цел връчване на съдебни документи;

г) описание на исканата помощ и подробности за всяка конкретна процедура, която молещата държава — страна по конвенцията, желае да бъде следвана;

д) когато е възможно и целесъобразно, самоличността, местонахождението и гражданството на всяко засегнато лице, както и държавата по произход, описание и местонахождението на всяко засегнато имущество или сметка;

е) когато е приложимо, срокът, за който са поискани доказателствата, информацията или другата помощ; и

ж) целта, за която са поискани доказателствата, информацията или другата помощ.

16. Замолената държава — страна по конвенцията, може да поиска допълнителна информация, когато това изглежда необходимо за изпълнението на молбата в съответствие с нейното вътрешно право или когато това може да улесни изпълнението.

17. Молбата се изпълнява в съответствие с вътрешното право на замолената държава — страна по конвенцията, и — доколкото това не противоречи на вътрешното право на замолената държава — страна по конвенцията, и когато е възможно — в съответствие с процедурите, посочени в молбата.

18. Когато е възможно и в съответствие с основните принципи на вътрешното право, в случаите, в които дадено лице се намира на територията на държава — страна по конвенцията, и трябва да бъде изслушано като свидетел, жертва или вещо лице от съдебните органи на друга държава — страна по конвенцията, първата държава — страна по конвенцията, може, по искане на другата, да разреши изслушването да се проведе чрез видеоконференция, ако не е възможно или желателно съответното лице да се яви лично на територията на молещата държава — страна по конвенцията. Държавите — страни по конвенцията, могат да се договорят изслушването да се проведе от съдебен орган на молещата държава — страна по конвенцията, в присъствието на съдебен орган на замолената държава — страна по конвенцията. Ако замолената държава — страна по конвенцията, не разполага с достъп до необходимите технически средства за провеждане на видеоконференция, тези средства могат да бъдат предоставени от молещата държава — страна по конвенцията, по взаимно съгласие.

19. Молещата държава — страна по конвенцията, не предава и не използва информация или доказателства, предоставени от замолената държава — страна по конвенцията, за разследвания, наказателни преследвания или съдебни производства, различни от посочените в молбата, без предварителното съгласие на замолената държава — страна по конвенцията. Нищо в настоящия параграф не възпрепятства молещата държава — страна по конвенцията, да разкрива в своите производства информация или доказателства, които оневиняват обвиняемия. В този случай молещата държава — страна по конвенцията, уведомява замолената държава — страна по конвенцията, преди разкриването и ако получи молба за това, провежда консултации със замолената държава — страна по конвенцията. Ако в изключителни случаи не е възможно предварително уведомление, молещата държава — страна по конвенцията, незабавно уведомява замолената държава — страна по конвенцията, за това разкриване.

20. Молещата държава — страна по конвенцията, може да изиска от замолената държава — страна по конвенцията, да запази поверителността на молбата и нейното съдържание до степента, необходима за изпълнение на молбата. Ако замолената държава — страна по конвенцията, не може да изпълни искането за поверителност, тя незабавно уведомява за това молещата държава — страна по конвенцията.

21. Правната взаимопомощ може да бъде отказана:

а) ако молбата не е отправена в съответствие с настоящия член;

б) ако замолената държава — страна по конвенцията, прецени, че удовлетворяването на молбата би могло да накърни нейния суверенитет, сигурност, обществен ред или други важни интереси;

в) ако на органите на замолената държава — страна по конвенцията, е забранено съгласно нейното вътрешно право да извършват исканите действия по отношение на подобно престъпление, в случай че то е предмет на разследване, наказателно преследване или съдебно производство в рамките на тяхната собствена компетентност;

г) ако удовлетворяването на молбата би било в противоречие с правния ред на замолената държава — страна по конвенцията, по отношение на правната взаимопомощ.

22. Нищо в настоящата конвенция не може да се тълкува като налагане на задължение за предоставяне на правна взаимопомощ, ако замолената държава — страна по конвенцията, има съществени основания да счита, че молбата е отправена с цел преследване или наказване на лице поради неговия пол, раса, език, религия, гражданство, етнически произход или политически възгледи или че удовлетворяването на молбата би могло да увреди положението на това лице поради някоя от тези причини.

23. Държавите — страни по конвенцията, не могат да отхвърлят молба за правна взаимопомощ единствено на основание, че престъплението се счита за свързано и с данъчни въпроси.

24. Държавите — страни по конвенцията, не могат да откажат предоставянето на правна взаимопомощ съгласно настоящия член на основание за запазване на банкова тайна.

25. Всеки отказ на правна взаимопомощ се обосновава.

26. Замолената държава — страна по конвенцията, удовлетворява молбата за правна взаимопомощ възможно най-бързо, като, доколкото е възможно, напълно взема предвид всички предложени от молещата държава — страна по конвенцията, срокове, за които са посочени основания, за предпочитане в молбата. Замолената държава — страна по конвенцията, отговаря на основателните молби на молещата държава — страна по конвенцията, относно етапа и напредъка при обработването на молбата. Молещата държава — страна по конвенцията, своевременно уведомява замолената държава — страна по конвенцията, ако търсената помощ вече не е необходима.

27. Предоставянето на правна взаимопомощ може да бъде отложено от замолената държава — страна по конвенцията, на основание, че възпрепятства текущо разследване, наказателно преследване или съдебно производство.

28. Преди да отхвърли молба съгласно параграф 21 от настоящия член или да отложи нейното удовлетворяване съгласно параграф 27 от настоящия член, замолената държава — страна по конвенцията, се консултира с молещата държава — страна по конвенцията, за да проучат дали помощта може да бъде предоставена в съответствие с ред и условия, които счита за необходими. Ако молещата държава — страна по конвенцията, приеме помощта при тези условия, тя следва да ги спазва.

29. Без да се засяга прилагането на параграф 11 от настоящия член, свидетел, вещо лице или друго лице, което по молба на молещата държава — страна по конвенцията, се съгласява да даде показания в производство или да съдейства в разследване, наказателно преследване или съдебно производство на територията на молещата държава — страна по конвенцията, не може да бъде наказателно преследвано, задържано, наказвано или подлагано на каквито и да било други ограничения на свободата си на тази територия във връзка с действия, бездействия или осъдителни присъди, предшестващи напускането на това лице на територията на замолената държава — страна по конвенцията. Този имунитет отпада, когато свидетелят, вещото лице или другото лице, след като е имало възможност да напусне територията на молещата държава — страна по конвенцията, в срок от 15 последователни дни или в друг срок, договорен между държавите — страни по конвенцията, считано от датата, на която лицето е било официално уведомено, че присъствието му вече не е необходимо на съдебните органи, въпреки това е останало доброволно на територията на молещата държава — страна по конвенцията, или, след като я е напуснало, се е върнало по собствена воля.

30. Обичайните разноски за изпълнението на молба се поемат от замолената държава — страна по конвенцията, освен ако не е договорено друго от съответните държави — страни по конвенцията. Ако за удовлетворяването на молбата са или ще бъдат необходими значителни или извънредни разходи, държавите — страни по конвенцията, се консултират помежду си с цел определяне на реда и условията, при които ще бъде изпълнена молбата, както и на начина за поемане на разноските.

31. Замолената държава — страна по конвенцията:

а) предоставя на молещата държава — страна по конвенцията, копия на държавни архиви, документи или информация, с които разполага и които съгласно нейното вътрешно право са достъпни за обществеността;

б) може по своя преценка да предостави на молещата държава — страна по конвенцията, изцяло, частично или при условия, които прецени за подходящи, копия на държавни архиви, документи или информация, с които разполага и които съгласно нейното вътрешно право не са достъпни за обществеността.

32. Държавите — страни по конвенцията, разглеждат, доколкото е необходимо, възможността за сключване на двустранни или многостранни споразумения или договорености, които да служат на целите на настоящия член, да осигуряват прилагането му на практика или да засилват ефекта от неговите разпоредби.

Член 41

Мрежа 24/7

1. Всяка държава — страна по конвенцията, определя звено за контакт, което е на разположение 24 часа в денонощието, седем дни в седмицата, за да се гарантира предоставянето на незабавна помощ за целите на конкретни разследвания, наказателни преследвания или съдебни производства, свързани с престъпления, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, или за събиране, получаване и запазване на доказателства в електронна форма за целите на параграф 3 от настоящия член и във връзка с престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, както и с тежки престъпления.

2. Генералният секретар на Организацията на обединените нации се уведомява за всяко звено за контакт и води актуален регистър на звената за контакт, определени за целите на настоящия член, като ежегодно разпространява сред държавите — страни по конвенцията, актуализирания списък на звената за контакт.

3. Тази помощ включва улесняване или, ако вътрешното право и практика на замолената държава — страна по конвенцията, допускат това, пряко прилагане на следните мерки:

а) предоставяне на технически съвети;

б) запазване на съхраняваните електронни данни съгласно членове 42 и 43 от настоящата конвенция, включително, ако е уместно, информация за местонахождението на доставчика на услуги, ако е известно на замолената държава — страна по конвенцията, за да се подпомогне молещата държава — страна по конвенцията, при подаването на молба;

в) събиране на доказателства и предоставяне на правна информация;

г) определяне на местонахождението на заподозрени лица; или

д) предоставяне на електронни данни за предотвратяване на спешен случай.

4. Звеното за контакт на една държава — страна по конвенцията, трябва да разполага с капацитет за осъществяване на връзка със звеното за контакт на друга държава — страна по конвенцията, по ускорена процедура. Ако звеното за контакт, определено от дадена държава — страна по конвенцията, не е част от органа или органите на тази държава — страна по конвенцията, отговарящи за правната взаимопомощ или екстрадицията, звеното за контакт трябва да гарантира, че може да координира действията си с този или тези органи по ускорена процедура.

5. Всяка държава — страна по конвенцията, трябва да осигури наличието на обучен и снабден с необходимото оборудване персонал с цел да се гарантира функционирането на мрежата 24/7.

6. Държавите — страни по конвенцията, могат също така да използват и укрепват съществуващите разрешени мрежи от звена за контакт, когато това е приложимо и в рамките на ограниченията на вътрешното си право, включително мрежите 24/7 за случаи на компютърни престъпления на Международната организация на криминалната полиция — Интерпол, за бързо сътрудничество между полицейските органи и други форми на сътрудничество при обмен на информация.

Член 42

Международно сътрудничество с цел бързо запазване на съхраняваните електронни данни

1. Една държава — страна по конвенцията, може да отправи молба до друга държава — страна по конвенцията, да разпореди или да осигури по друг начин, в съответствие с член 25 от настоящата конвенция, бързото запазване на електронни данни, съхранявани в система за информационни и комуникационни технологии, намираща се на територията на тази друга държава — страна по конвенцията, и по отношение на които молещата държава — страна по конвенцията, възнамерява да отправи молба за правна взаимопомощ за извършване на претърсване или получаване по сходен начин на достъп до електронните данни, за изземването или обезпечаването им по сходен начин, или за тяхното разкриване.

2. Молещата държава — страна по конвенцията, може да използва мрежата 24/7, предвидена в член 41 от настоящата конвенция, за да търси информация относно местонахождението на електронните данни, съхранявани посредством система за информационни и комуникационни технологии, и ако е целесъобразно, информация относно местонахождението на доставчика на услуги.

3. Всяка молба за запазване, отправена въз основа на параграф 1 от настоящия член, съдържа следните елементи:

а) органа, който иска запазването;

б) престъплението, което е предмет на разследване, наказателно преследване или съдебно производство, както и кратко изложение на свързаните с него обстоятелства;

в) съхраняваните електронни данни, които трябва да бъдат запазени, и връзката им с престъплението;

г) всяка налична информация, позволяваща да се определи администраторът на съхраняваните електронни данни или местонахождението на системата за информационни и комуникационни технологии;

д) необходимостта от запазването;

е) намерението на държавата — страна по конвенцията, да отправи молба за правна взаимопомощ за извършване на претърсване или получаване по сходен начин на достъп до съхраняваните електронни данни, за изземването или обезпечаването им по сходен начин, или за тяхното разкриване;

ж) когато е целесъобразно, необходимостта молбата за запазване да се третира като поверителна и да не се уведомява ползвателят.

4. След като получи молба от друга държава — страна по конвенцията, замолената държава — страна по конвенцията, предприема всички подходящи мерки за бързото запазване на посочените електронни данни в съответствие със своето вътрешно право. За отговор на такава молба, като предварително условие за запазването не се изисква двойна наказуемост.

5. За престъпления, различни от тези, установени в съответствие с настоящата конвенция, държава — страна по конвенцията, която предвижда изискване за двойна наказуемост като условие, за да отговори на молба за правна взаимопомощ за извършване на претърсване или получаване по сходен начин на достъп до съхранявани електронни данни, за изземването или обезпечаването им по сходен начин, или за тяхното разкриване, може да си запази правото да откаже молбата за запазване по смисъла на настоящия член в случаите, в които има основание да счита, че към момента на разкриването условието за двойна наказуемост не може да бъде изпълнено.

6. Освен това молбата за запазване може да бъде отхвърлена единствено на основание на съображенията, посочени в член 40, параграф 21, букви б) и в) и член 40, параграф 22 от настоящата конвенция.

7. Когато замолената държава — страна по конвенцията, прецени, че запазването няма да бъде достатъчно, за да се гарантира бъдещият достъп до данните, или ще застраши поверителния характер на разследването на молещата държава — страна по конвенцията, или ще му навреди по друг начин, тя уведомява своевременно за това молещата държава — страна по конвенцията, която тогава решава дали въпреки това е уместно молбата да бъде изпълнена.

8. Всяко запазване, извършено в отговор на молба, отправена съгласно параграф 1 от настоящия член, е за срок от не по-малко от 60 дни, с цел да се даде възможност на молещата държава — страна по конвенцията, да отправи молба за претърсване или получаване по сходен начин на достъп до данните, за изземването или обезпечаването им по сходен начин, или за тяхното разкриване. След получаването на такава молба данните продължават да бъдат запазвани до вземането на решение по молбата.

9. Преди изтичането на срока за запазване, посочен в параграф 8 от настоящия член, молещата държава — страна по конвенцията, може да отправи молба за удължаване на този срок.

Член 43

Международно сътрудничество с цел бързо разкриване на запазените данни за трафика

1. Когато в хода на изпълнение на молба за запазване на данни за трафика за конкретно съобщение, отправена съгласно член 42 от настоящата конвенция, замолената държава — страна по конвенцията, открие, че в предаването на съобщението е участвал доставчик на услуги в друга държава — страна по конвенцията, замолената държава — страна по конвенцията, по ускорена процедура разкрива на молещата държава — страна по конвенцията, достатъчно данни за трафика с цел да бъдат определени доставчикът на услуги и пътят, по който е било предадено съобщението.

2. Разкриването на данни за трафика съгласно параграф 1 от настоящия член може да бъде отказано единствено на основание на съображенията, посочени в член 40, параграф 21, букви б) и в) и член 40, параграф 22 от настоящата конвенция.

Член 44

Правна взаимопомощ при достъп до съхраняваните електронни данни

1. Една държава — страна по конвенцията, може да поиска от друга държава — страна по конвенцията, да извърши претърсване или да получи по сходен начин достъп до данни, да изземе или обезпечи по сходен начин, както и да разкрие електронни данни, съхранявани чрез система за информационни и комуникационни технологии, намираща се на територията на замолената държава — страна по конвенцията, включително електронни данни, запазени в съответствие с член 42 от настоящата конвенция.

2. Замолената държава — страна по конвенцията, отговаря на молбата, като прилага съответните международни актове и правни разпоредби, посочени в член 35 от настоящата конвенция, и в съответствие с други относими разпоредби от настоящата глава.

3. На молбата трябва да бъде отговорено по ускорена процедура в случаите, в които:

а) съществуват основания да се счита, че съответните данни са особено уязвими от гледна точка на загуба или изменение; или

б) в актовете и правните разпоредби, посочени в параграф 2 от настоящия член, по друг начин се предвижда съдействие по ускорена процедура.

Член 45

Правна взаимопомощ при събирането на данни за трафика в реално време

1. Държавите — страни по конвенцията, полагат усилия да си оказват правна взаимопомощ при събирането в реално време на данни за трафика, отнасящи се до определени съобщения на тяхна територия, предавани чрез система за информационни и комуникационни технологии. Тази помощ се урежда в съответствие с условията и процедурите, предвидени във вътрешното право, при спазване на параграф 2 от настоящия член.

2. Всяка държава — страна по конвенцията, полага усилия да оказва такава помощ поне по отношение на престъпленията, за които събирането на данни за трафика в реално време би било възможно в аналогичен случай по вътрешното ѝ право.

3. Всяка молба, отправена в съответствие с параграф 1 от настоящия член, съдържа следните елементи:

а) наименованието на молещия орган;

б) кратко изложение на основните обстоятелства и естеството на разследването, наказателното преследване или съдебното производство, с което е свързана молбата;

в) електронните данни, във връзка с които се изисква събирането на данните за трафика, и тяхната връзка с престъплението;

г) всякакви налични данни, позволяващи да се определи собственикът или ползвателят на данните или местонахождението на системата за информационни и комуникационни технологии;

д) обосновка на необходимостта от събиране на данните за трафика;

е) срока, за който ще се събират данни за трафика, и съответна обосновка на неговата продължителност.

Член 46

Правна взаимопомощ при прихващането на данни за съдържанието

Държавите — страни по конвенцията, полагат усилия да си оказват правна взаимопомощ при събирането или записването в реално време на данни за съдържанието на определени съобщения, предавани чрез система за информационни и комуникационни технологии, доколкото това е допустимо съгласно приложимите по отношение на тях договори и съгласно вътрешното им право.

Член 47

Сътрудничество в областта на правоохранителната дейност

1. Държавите — страни по конвенцията, си сътрудничат тясно съгласно своите съответни вътрешноправни и административни системи с оглед увеличаване на ефективността на правоохранителната дейност за борба с престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция. Държавите — страни по конвенцията, по-специално предприемат ефективни мерки за:

а) укрепване и когато е необходимо, създаване на канали за комуникация между компетентните си органи, агенции и служби, като се вземат предвид съществуващите канали, включително тези на Международната организация на криминалната полиция — Интерпол, с цел улесняване на сигурния и бърз обмен на информация относно всички аспекти на престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, включително, ако заинтересованите държави — страни по конвенцията, счетат за целесъобразно — връзки с други престъпни дейности;

б) сътрудничество с други държави — страни по конвенцията, при провеждането на разследвания във връзка с престъпления, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, относно:

i) самоличността, местонахождението и дейността на лицата, заподозрени в участие в такива престъпления, или местонахождението на други засегнати лица;

ii) движението на облагите от престъпления или на имущество, придобито от извършването на такива престъпления;

iii) движението на имущество, оборудване или други средства, използвани или предназначени да бъдат използвани при извършването на такива престъпления;

в) предоставяне, когато е целесъобразно, на елементите или данните, необходими за целите на анализа или на разследването;

г) обмен на информация, когато е целесъобразно, с други държави — страни по конвенцията, относно конкретните средства и методи, използвани за извършването на престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, включително използването на неистинска самоличност, подправени или преправени документи или такива с невярно съдържание и други средства за прикриване на дейности, както и тактики, техники и процедури, свързани с киберпрестъпността;

д) улесняване на ефективната координация между компетентните си органи, агенции и служби и за насърчаване на обмена на персонал и други експерти, включително, в съответствие с двустранни споразумения или договорености между съответните държави — страни по конвенцията, командироването на служители за връзка;

е) обмен на информация и координиране на административни и други мерки, предприети, когато е целесъобразно, с цел ранно откриване на престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция.

2. С цел привеждане в действие на настоящата конвенция държавите — страни по нея, разглеждат възможността за сключване на двустранни или многостранни споразумения или договорености за пряко сътрудничество между своите правоохранителни органи, а когато такива споразумения или договорености вече съществуват — за тяхното изменение. При липса на такива споразумения или договорености между съответните държави — страни по конвенцията, държавите — страни по конвенцията, може да разглеждат настоящата конвенция като основа за взаимно сътрудничество в областта на правоохранителната дейност по отношение на престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция. Когато е целесъобразно, държавите — страни по конвенцията, използват в пълна степен от споразуменията или договореностите, включително дейността на международните или регионалните организации, за да разширят сътрудничеството между своите правоохранителни органи.

Член 48

Съвместни разследвания

Държавите — страни по конвенцията, разглеждат възможността за сключване на двустранни или многостранни споразумения или договорености, съгласно които, във връзка с престъпленията, които са установени в съответствие с настоящата конвенция и са предмет на разследвания, наказателни преследвания или съдебни производства в една или повече държави, компетентните органи могат да създават съвместни разследващи органи. При липса на такива споразумения или договорености съвместни разследвания могат да се предприемат по взаимно съгласие за всеки отделен случай. Държавите — страни по конвенцията, гарантират пълно зачитане на суверенитета на държавата — страна по конвенцията, на чиято територия се провежда разследването.

Член 49

Механизми за възстановяване на имущество чрез международно сътрудничество при конфискация

1. С оглед на предоставянето на правна взаимопомощ в съответствие с член 50 от настоящата конвенция във връзка с имущество, придобито чрез извършване на престъпление, предвидено в съответствие с настоящата конвенция, или свързано с извършването на такова престъпление, всяка държава — страна по конвенцията, в съответствие с вътрешното си право:

а) предприема необходимите мерки, за да предвиди възможност компетентните ѝ органи да изпълнят решение за конфискация, постановено от съд на друга държава — страна по конвенцията;

б) предприема необходимите мерки, за да предвиди възможност компетентните ѝ органи, когато това е в тяхната компетентност, да разпоредят конфискация на такова имущество с чуждестранен произход, като подведат деянието под състава на изпирането на пари или на друго престъпление, което може да е в рамките на тяхната компетентност, или като използват други процедури, допустими съгласно вътрешното ѝ право; и

в) разглежда възможността да предприеме необходимите мерки, за да може такова имущество да бъде конфискувано, без да има постановена присъда, когато извършителят не може да бъде наказателно преследван поради смърт, бягство или отсъствие, както и в други съответни случаи.

2. С оглед предоставянето на правна взаимопомощ въз основа на молба, отправена в съответствие с член 50, параграф 2 от настоящата конвенция, всяка държава — страна по конвенцията, в съответствие с вътрешното си право:

а) предприема необходимите мерки, за да предвиди възможност компетентните ѝ органи да наложат обезпечение или изземат имущество въз основа на решение за налагане на обезпечение или изземване, взето от съд или компетентен орган на молещата държава — страна по конвенцията, което представлява разумно основание замолената държава — страна по конвенцията, да счита, че са налице достатъчно предпоставки за предприемането на тези действия и че имуществото в крайна сметка ще бъде предмет на решение за конфискация за целите на параграф 1, буква а) от настоящия член;

б) предприема необходимите мерки, за да се позволи на компетентните ѝ органи да наложат обезпечение или изземат имущество въз основа на молба, в която е предоставено разумно основание замолената държава — страна по конвенцията, да счита, че са налице достатъчно предпоставки за предприемането на тези действия и че имуществото в крайна сметка ще бъде предмет на решение за конфискация за целите на параграф 1, буква а) от настоящия член; и

в) разглежда възможността да предприеме допълнителни мерки, за да предвиди възможност компетентните ѝ органи да запазят имуществото за целите на конфискацията въз основа на чуждестранно решение за задържане под стража или повдигнато обвинение, свързано с придобиването на това имущество.

Член 50

Международно сътрудничество за целите на конфискацията

1. Всяка държава — страна по конвенцията, която е получила от друга държава — страна по конвенцията, в чиято компетентност попада дадено престъпление, предвидено в съответствие с настоящата конвенция, молба за конфискация на облагите от това престъпление, наред с имущество, оборудване или други средства по смисъла на член 31, параграф 1 от настоящата конвенция, намиращи се на нейна територия, в най-голямата степен, допустима съгласно вътрешната ѝ правна система:

а) предава молбата на компетентните си органи с цел получаването на решение за конфискация и, ако такова решение бъде взето, го изпълнява; или

б) предава на своите компетентни органи решение за конфискация, постановено от съдебен орган на територията на молещата държава — страна по конвенцията, в съответствие с член 31, параграф 1 от настоящата конвенция, с цел неговото изпълнение в указания в молбата обем, доколкото то се отнася до облаги от съответното престъпление, имущество, оборудване или други средства, които се намират на територията на замолената държава — страна по конвенцията.

2. При получаване на молба, отправена от друга държава — страна по конвенцията, в чиято компетентност попада дадено престъпление, предвидено в съответствие с настоящата конвенция, замолената държава — страна по конвенцията, предприема мерки за определяне, проследяване, налагане на обезпечение или изземване на облагите от престъплението, наред с имущество, оборудване или други средства по смисъла на член 31, параграф 1 от настоящата конвенция с оглед на евентуална конфискация, която може да бъде постановена или от молещата държава — страна по конвенцията, или от замолената държава — страна по конвенцията, въз основа на молба по параграф 1 от настоящия член.

3. Разпоредбите на член 40 от настоящата конвенция се прилагат *mutatis mutandis* към настоящия член. В допълнение към информацията, посочена в член 40, параграф 15 от настоящата конвенция, молбите, отправени съгласно настоящия член, съдържат:

а) в случай на молба по параграф 1, буква а) от настоящия член — описание на имуществото, което трябва да бъде конфискувано, включително, доколкото е възможно, на местонахождението и ако е приложимо, на изчислената стойност на имуществото, както и изложение на обстоятелствата, на които се основава молещата държава — страна по конвенцията, като последните трябва да представляват достатъчно основание за замолената държава — страна по конвенцията, да поиска вземането на решение в съответствие с вътрешното си право;

б) в случай на молба по параграф 1, буква б) от настоящия член — юридически допустимо копие от решение за конфискация, на което е основана отправената молба, изготвено от молещата държава — страна по конвенцията, изложение на обстоятелствата и информация относно това в каква степен се изисква изпълнение на решението, изложение относно предприетите от молещата държава — страна по конвенцията, мерки за надлежно уведомяване на добросъвестните трети страни и за гарантиране на справедлив процес, както и посочване, че решението за конфискация е окончателно;

в) в случай на молба по параграф 2 от настоящия член — изложение на обстоятелствата, на които се основава молещата държава — страна по конвенцията, и описание на исканите действия, а когато това е възможно, и юридически допустимо копие от решението, на което се основава молбата.

4. Решенията или действията по смисъла на параграфи 1 и 2 от настоящия член се предприемат от замолената държава — страна по конвенцията, съгласно и при спазване на разпоредбите на вътрешното ѝ право и процесуалните ѝ правила и на всички двустранни или многостранни договори, споразумения или договорености, по които тя е обвързана спрямо молещата държава — страна по конвенцията.

5. Всяка държава — страна по конвенцията, предоставя на генералния секретар на Организацията на обединените нации копия от своите законови и подзаконови нормативни актове, с които се въвежда настоящият член, както и от всички последващи изменения в тях или описание на тези изменения.

6. В случай че дадена държава — страна по конвенцията, пожелае да предвиди като условие за предприемането на мерките по параграфи 1 и 2 от настоящия член съществуването на даден договор, тази държава — страна по конвенцията, разглежда настоящата конвенция като необходимо и достатъчно договорно основание.

7. Сътрудничеството по настоящия член може също така да бъде отказано или временните мерки да бъдат отменени, ако замолената държава — страна по конвенцията, не получи достатъчно и навременни доказателства или ако имуществото е с незначителна стойност.

8. Преди да отмени временна мярка, предприета съгласно настоящия член, замолената държава — страна по конвенцията, когато е възможно, предоставя на молещата държава — страна по конвенцията, възможност да представи съображенията си в подкрепа на запазването на мярката.

9. Разпоредбите на настоящия член не могат да се тълкуват във вреда на правата на добросъвестните трети лица.

10. Държавите — страни по конвенцията, разглеждат възможността за сключване на двустранни или многостранни договори, споразумения или договорености с цел повишаване на ефективността на международното сътрудничество, осъществявано съгласно настоящия член.

Член 51

Специално сътрудничество

Без да се засягат разпоредбите на вътрешното ѝ право, всяка държава — страна по конвенцията, полага усилия да предприеме мерки, позволяващи ѝ, без да засяга собствените си разследвания, наказателни преследвания или съдебни производства, да предостави информация за облагите от престъпления, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, на друга държава — страна по конвенцията, без предварителна молба за това, когато счете, че разкриването на тази информация може да помогне на получаващата държава — страна по конвенцията, при започването или провеждането на разследвания, наказателни преследвания или съдебни производства или може да доведе до отправяне от тази държава — страна по конвенцията, на молба съгласно член 50 от настоящата конвенция.

Член 52

Връщане и разпореждане с конфискувани облаги от престъпления или имущество

1. Разпореждането с облаги от престъпления или имущество, конфискувани от държава — страна по конвенцията, съгласно член 31 или 50 от настоящата конвенция, се извършва от тази държава — страна по конвенцията, в съответствие с вътрешното ѝ право и административни процедури.

2. Когато предприемат действия по молба, отправена от друга държава — страна по конвенцията, в съответствие с член 50 от настоящата конвенция, държавите — страни по конвенцията, доколкото е допустимо съгласно вътрешното им право и ако това е поискано, приоритетно разглеждат възможността за връщане на конфискуваните облаги от престъпления или конфискуваното имущество на молещата държава —страна по конвенцията, така че да послужат за обезщетение на жертвите на престъплението или тези облаги или имущество да бъдат върнати на предишните им законни собственици.

3. Когато предприема действия по молба, отправена от друга държава — страна по конвенцията, в съответствие с членове 31 или 50 от настоящата конвенция, всяка държава — страна по конвенцията, може, след като надлежно разгледа въпроса за обезщетяването на жертвите, да обърне специално внимание на сключването на споразумения или договорености относно:

а) внасяне на стойността на съответните облаги от престъпления или имущество или средства, получени от продажбата на такива облаги или имущество или част от тях, по сметката, определена в съответствие с член 56, параграф 2, буква в) от настоящата конвенция, и в междуправителствени органи, специализирани в борбата срещу киберпрестъпността;

б) споделяне с други държави — страни по конвенцията, като обичайна практика или за всеки отделен случай, на такива облаги от престъпления или имущество, или средства, получени от продажбата на такива облаги от престъпления или имущество, в съответствие с вътрешното си право или административни процедури.

4. Когато е целесъобразно, освен ако държавите — страни по конвенцията, не решат друго, замолената държава — страна по конвенцията, може да приспадне разумни разходи, направени за разследвания, наказателни преследвания или съдебни производства, довели до връщането или разпореждането с конфискувано имущество съгласно настоящия член.

ГЛАВА VI

ПРЕВАНТИВНИ МЕРКИ

Член 53

Превантивни мерки

1. Всяка държава — страна по конвенцията, полага усилия, в съответствие с основните принципи на правната си система, да разработи и прилага или да поддържа ефективни и координирани политики и най-добри практики за намаляване на съществуващите или бъдещите възможности за киберпрестъпност чрез подходящи законодателни, административни или други мерки.

2. Всяка държава — страна по конвенцията, предприема подходящи мерки, в рамките на своите възможности и в съответствие с основните принципи на своето вътрешно право, за да насърчи активното участие на съответните лица и субекти извън публичния сектор, като неправителствени организации, организации на гражданското общество, академични институции и субекти от частния сектор, както и обществеността, в съответните аспекти на предотвратяването на престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция.

3. Превантивните мерки могат да включват:

а) укрепване на сътрудничеството между правоохранителните органи или прокуратурата и съответните лица и субекти извън публичния сектор, като неправителствени организации, организации на гражданското общество, академични институции и субекти от частния сектор, с цел разглеждане на съответните аспекти на предотвратяването на престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, и борбата с тях;

б) повишаване на осведомеността на обществеността относно съществуването, причините и сериозността на заплахата, която представляват престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, чрез дейности за информиране на обществеността, държавното образование, програми за медийна и информационна грамотност и учебни програми, с които се насърчават участието на обществеността в предотвратяването на тези престъпления и борбата с тях;

в) изграждане и полагане на усилия за увеличаване на капацитета на националните системи за наказателно правосъдие, включително обучение и развитие на експертни познания сред специалистите в областта на наказателното правосъдие, като част от националните стратегии за предотвратяване на престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция;

г) насърчаване на доставчиците на услуги да предприемат ефективни мерки, когато това е възможно с оглед на националните обстоятелства и в рамките, допустими съгласно вътрешното право, за укрепване на сигурността на продуктите, услугите и клиентите на доставчиците на услуги;

д) признаване на приноса на законните дейности на изследователите в областта на сигурността, когато те са насочени единствено, доколкото е допустимо съгласно вътрешното право и при спазване на предвидени в него условията, за укрепване и подобряване на сигурността на продуктите, услугите и клиентите на доставчиците на услуги, намиращи се на територията на държавата — страна по конвенцията;

е) разработване, улесняване и насърчаване на програми и дейности с цел възпиране на лицата, изложени на риск от участие в киберпрестъпност, от това да станат престъпници, и с цел развитие на уменията им по законен начин;

ж) полагане на усилия за насърчаване на реинтеграцията в обществото на лицата, осъдени за престъпления, предвидени в съответствие с настоящата конвенция;

з) разработване на стратегии и политики, в съответствие с вътрешното право, за предотвратяване и изкореняване на насилието, основано на пола, извършвано чрез използването на система за информационни и комуникационни технологии, както и отчитане на специалните обстоятелства и потребности на лицата в уязвимо положение при разработването на превантивни мерки;

и) полагане на конкретни и целенасочени усилия за осигуряване на безопасността на децата онлайн, включително чрез образование и обучение и повишаване на осведомеността на обществеността относно сексуалното насилие над деца или сексуалната експлоатация на деца онлайн, както и чрез преразглеждане на националната правна рамка и засилване на международното сътрудничество с цел предотвратяване на тези явления, както и полагане на усилия за гарантиране на бързото премахване на материали, съдържащи сексуално насилие над деца и сексуална експлоатация на деца;

й) повишаване на прозрачността и насърчаване на участието на обществеността в процесите на вземане на решения, както и осигуряване на обществеността на надлежен достъп до информация;

к) зачитане, насърчаване и защита на свободата да се търси, получава и разпространява публична информация относно киберпрестъпността;

л) разработване или укрепване на програми за подкрепа на жертвите на престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция;

м) предотвратяване и разкриване на прехвърляне на облаги от престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, и на имущество, свързано с тези престъпления.

4. Всяка държава — страна по конвенцията, предприема подходящи мерки, за да гарантира, че съответните компетентни органи, отговарящи за предотвратяването на киберпрестъпността и борбата с нея, са известни на обществеността и достъпни за нея, когато е целесъобразно, за целите на подаване на сигнали, включително анонимно, за всеки инцидент, който може да се счита за престъпление, предвидено в съответствие с настоящата конвенция.

5. Държавите — страни по конвенцията, полагат усилия да оценяват периодично съществуващата съответна национална правна рамка и административни практики с цел установяване на пропуски и слаби места и гарантиране на тяхната уместност в контекста на променящите се заплахи, породени от престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция.

6. Държавите — страни по конвенцията, могат да си сътрудничат помежду си и със съответните международни и регионални организации за насърчаване и разработване на мерките, посочени в настоящия член. Това сътрудничество включва участие в международни проекти с цел предотвратяване на киберпрестъпността.

7. Всяка държава — страна по конвенцията, уведомява генералния секретар на Организацията на обединените нации за наименованието и адреса на органа или органите, които могат да съдействат на други държави — страни по конвенцията, при разработването и прилагането на конкретни мерки за предотвратяване на киберпрестъпността.

ГЛАВА VII

ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ И ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ

Член 54

Техническа помощ и изграждане на капацитет

1. Държавите — страни по конвенцията, в съответствие със своите способности, разглеждат възможността за предоставяне една на друга в най-широк смисъл на техническа помощ и подкрепа за изграждане на капацитет, включително обучение и други форми на помощ, взаимен обмен на съответен опит и специализирани знания, както и трансфер на технологии при взаимно съгласувани условия, като отчитат по-специално интересите и нуждите на развиващите се държави — страни по конвенцията, с цел улесняване на предотвратяването, разкриването, разследването и наказателното преследване на престъпленията, обхванати от настоящата конвенция.

2. Държавите — страни по конвенцията, доколкото е необходимо, създават, разработват, прилагат или подобряват специални програми за обучение на своя персонал, отговарящ за предотвратяването, разкриването, разследването и наказателното преследване на престъпленията, обхванати от настоящата конвенция.

3. Дейностите, посочени в параграфи 1 и 2 от настоящия член, могат да се отнасят, доколкото това е допустимо съгласно вътрешното право, до:

а) методи и техники, използвани за предотвратяване, разкриване, разследване и наказателно преследване на престъпленията, обхванати от настоящата конвенция;

б) изграждане на капацитет за разработване и планиране на стратегически политики и законодателство за предотвратяване на киберпрестъпността и за борба с нея;

в) изграждане на капацитет за събиране, запазване и споделяне на доказателства, по-специално в електронна форма, включително за поддържане на веригата на документиране на доказателствата и извършване на съдебно-технически експертизи;

г) съвременно оборудване за целите на правоохранителната дейност и неговото използване;

д) обучение на компетентните органи за изготвяне на молби за правна взаимопомощ и други средства за сътрудничество, които отговарят на изискванията на настоящата конвенция, особено за събиране, запазване и споделяне на доказателства в електронна форма;

е) предотвратяване, откриване и наблюдение на движението на облаги от извършването на престъпленията, обхванати от настоящата конвенция, имущество, оборудване или други средства и методи, използвани за прехвърлянето, укриване или прикриване на такива облаги, имущество, оборудване или други средства;

ж) подходящи и ефикасни правни и административни механизми и методи за улесняване на изземването, конфискацията и възстановяването на облаги от престъпления, обхванати от настоящата конвенция;

з) методи, използвани за защита на жертвите и свидетелите, които сътрудничат на съдебните органи;

и) обучение в областта на съответното материално и процесуално право, правомощията за разследване на правоохранителни органи, както и в областта на националните и международните разпоредби и езиците.

4. Държавите — страни по конвенцията, в съответствие с вътрешното си право, полагат усилия да използват експертния опит на другите държави — страни по конвенцията, и да си сътрудничат тясно с тях, както и със съответните международни и регионални организации, неправителствени организации, организации на гражданското общество, академични институции и субекти от частния сектор, с цел подобряване на ефективното прилагане на настоящата конвенция.

5. Държавите — страни по конвенцията, си оказват взаимопомощ при планирането и изпълнението на програми за научни изследвания и обучение, предназначени за обмен на опит в областите, посочени в параграф 3 от настоящия член, и за тази цел също така, когато е целесъобразно, използват регионални и международни конференции и семинари за насърчаване на сътрудничеството и стимулиране на обсъждания по проблеми от взаимен интерес.

6. Държавите — страни по конвенцията, разглеждат възможността за оказване на взаимопомощ, след отправена молба, при извършването на оценки, проучвания и изследвания, свързани с видовете, причините и последиците от обхванатите от настоящата конвенция престъпления, извършени на съответните им територии, с оглед разработване, с участието на компетентните органи и съответните неправителствени организации, организации на гражданското общество, академични институции и субекти от частния сектор, на стратегии и планове за действие за предотвратяване на киберпрестъпността и за борба с нея.

7. Държавите — страни по конвенцията, насърчават предоставянето на обучение и техническа помощ, насочени към улесняване на своевременната екстрадиция и правна взаимопомощ. Това може да включва езиково обучение, помощ при изготвянето и обработването на молби за правна взаимопомощ, както и командироване и обмен на персонал между централните органи или агенции със съответните правомощия.

8. Държавите — страни по конвенцията, засилват, доколкото е необходимо, усилията си за максимално увеличаване на ефективността на техническата помощ и изграждането на капацитет в международни и регионални организации и в рамките на съответните двустранни и многостранни споразумения или договорености.

9. Държавите — страни по конвенцията, разглеждат възможността за създаване на доброволни механизми с цел да допринасят финансово за усилията на развиващите се държави за прилагане на настоящата конвенция чрез програми за техническа помощ и проекти за изграждане на капацитет.

10. Всяка държава — страна по конвенцията, полага усилия да прави доброволни вноски към Службата на Организацията на обединените нации по наркотиците и престъпността с цел чрез тази служба да се подпомагат програми и проекти за прилагане на настоящата конвенция чрез техническа помощ и изграждане на капацитет.

Член 55

Обмен на информация

1. Всяка държава — страна по конвенцията, разглежда възможността за анализ, когато е целесъобразно и в консултация със съответни експерти, включително от неправителствени организации, организации на гражданското общество, академични институции и субекти от частния сектор, на тенденциите на нейна територия при престъпленията, обхванати от настоящата конвенция, както и на обстоятелствата, при които се извършват тези престъпления.

2. Държавите — страни по конвенцията, разглеждат възможността да разработват и споделят — помежду си и чрез международни и регионални организации — статистически данни, аналитична експертни познания и информация относно киберпрестъпността с оглед, доколкото е възможно, на изготвянето на общи определения, стандарти и методики, както и на най-добри практики за предотвратяване на тази престъпност и за борба с нея.

3. Всяка държава — страна по конвенцията, разглежда възможността за наблюдение на своите политики и практически мерки за предотвратяване на престъпленията, обхванати от настоящата конвенция, и за борба с тях, както и за оценка на тяхната ефективност и ефикасност.

4. Държавите — страни по конвенцията, разглеждат възможността за обмен на информация относно правни, свързани с политиката и технологични нововъведения във връзка с киберпрестъпността и събирането на доказателства в електронна форма.

Член 56

Прилагане на конвенцията чрез икономическо развитие и техническа помощ

1. Държавите — страни по конвенцията, предприемат мерки, които спомагат за най-доброто прилагане на настоящата конвенция, доколкото е възможно, чрез международно сътрудничество, като отчитат отрицателните последици от престъпленията, обхванати от настоящата конвенция, върху обществото като цяло и върху устойчивото развитие в частност.

2. Държавите — страни по конвенцията, настоятелно се насърчават да полагат конкретни усилия, доколкото е възможно, в координация помежду си, както и с международни и регионални организации:

а) за засилване на сътрудничеството си на различни равнища с други държави — страни по конвенцията, по-специално с развиващите се държави, с оглед укрепване на капацитета им за предотвратяване на престъпленията, обхванати от настоящата конвенция, и за борба с тях;

б) за увеличаване на финансовата и материалната помощ в подкрепа на усилията на други държави — страни по конвенцията, по-специално на развиващите се държави, за ефективно предотвратяване на престъпленията, обхванати от настоящата конвенция, и за борба с тях, както и за подпомагане на тези държави при прилагането на настоящата конвенция;

в) за предоставяне на техническа помощ на други държави — страни по конвенцията, по-специално на развиващите се държави, с цел подпомагане на задоволяването на техните потребности във връзка с прилагането на настоящата конвенция. За постигане на това държавите — страни по конвенцията, полагат усилия да правят подходящи и редовни доброволни вноски в специално предназначена за целта сметка в рамките на механизъм на Организацията на обединените нации за набиране на средства;

г) за насърчаване, когато е целесъобразно, на неправителствените организации, организациите на гражданското общество, академичните институции и субектите от частния сектор, както и на финансовите институции, да допринасят за усилията на държавите — страни по конвенцията, включително в съответствие с настоящия член, по-специално чрез осигуряване на повече програми за обучение и съвременно оборудване на развиващите се държави, с оглед на подпомагането им при постигането на целите на настоящата конвенция;

д) за осъществяване на обмен на най-добри практики и информация във връзка с предприетите дейности с оглед на подобряване на прозрачността, избягване на дублирането на усилия и най-добро използване на извлечените поуки.

3. Държавите — страни по конвенцията, също така обмислят използването на съществуващите програми на подрегионално, регионално и международно равнище, включително конференции и семинари, за насърчаване на сътрудничеството и предоставянето на техническа помощ, както и за стимулиране на разисквания по проблеми от взаимен интерес, включително специфичните проблеми и потребности на развиващите се държави.

4. Доколкото е възможно, държавите — страни по конвенцията, гарантират, че ресурсите и усилията се разпределят и насочват за подкрепа на хармонизирането на стандарти, умения, капацитет, експертен опит и технически възможности с цел установяване на общи минимални стандарти между държавите — страни по конвенцията, за да се премахнат местата за укриване по отношение на престъпленията, обхванати от настоящата конвенция, и да се засили борбата с киберпрестъпността.

5. Доколкото е възможно, мерките, предприети съгласно настоящия член, не засягат съществуващите ангажименти за чуждестранна помощ или други договорености за финансово сътрудничество на двустранно, регионално или международно равнище.

6. Държавите — страни по конвенцията, могат да сключват двустранни, регионални или многостранни споразумения или договорености за материална и логистична помощ, като вземат предвид финансовите механизми, необходими за ефективното функциониране на средствата за международно сътрудничество, предвидени в настоящата конвенция, както и за предотвратяването, разкриването, разследването и наказателното преследване на престъпленията, обхванати от нея.

ГЛАВА VIII

МЕХАНИЗЪМ ЗА ПРИЛАГАНЕ

Член 57

Конференция на държавите — страни по конвенцията

1. Създава се Конференция на държавите — страни по конвенцията, с цел подобряване на капацитета на държавите — страни по конвенцията, и на сътрудничеството между тях за постигане на целите, заложени в настоящата конвенция, както и за насърчаване и преглед на нейното прилагане.

2. Генералният секретар на Организацията на обединените нации свиква Конференцията на държавите — страни по конвенцията, не по-късно от една година след влизането в сила на настоящата конвенция. След това се провеждат редовни заседания на конференцията в съответствие с приетия от нея правилник за дейността.

3. Конференцията на държавите — страни по конвенцията, приема правилник за дейността и правила за извършването на дейностите, посочени в настоящия член, включително правила, отнасящи се до допускането и участието на наблюдатели и заплащането на разноските във връзка с извършването на тези дейности. При тези правила и свързаните с тях дейности се вземат предвид принципи като тези на ефективност, приобщаване, прозрачност, ефикасност и национална ангажираност.

4. При определянето на редовните си заседания Конференцията на държавите — страни по конвенцията, взема предвид времето и мястото на заседанията на другите съответни международни и регионални организации и механизми по сходни въпроси, включително техните спомагателни договорно установени органи, в съответствие с принципите, определени в параграф 3 от настоящия член.

5. Конференцията на държавите — страни по конвенцията, съгласува дейностите, процедурите и методите на работа за постигане на целите, посочени в параграф 1 на настоящия член, включително чрез:

а) улесняване на ефективното използване и прилагане на настоящата конвенция, на установяването на евентуални проблеми, свързани с нея, както и на дейностите, извършвани от държавите — страни по настоящата конвенция, включително чрез насърчаване на събирането на доброволни вноски;

б) улесняване на обмена на информация относно правни, свързани с политиката и технологични нововъведения във връзка с престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, и събирането на доказателства в електронна форма между държавите — страни по конвенцията, и съответните международни и регионални организации, както и неправителствени организации, организации на гражданското общество, академични институции и субекти от частния сектор, в съответствие с вътрешното право, както и относно модели и тенденции в киберпрестъпността и относно успешни практики за предотвратяване на киберпрестъпността и борба с нея;

в) сътрудничество със съответните международни и регионални организации, както и с неправителствени организации, организации на гражданското общество, академични институции и субекти от частния сектор;

г) подходящо използване на съответната информация, предоставена от други международни и регионални организации и механизми за предотвратяване на престъпленията, предвидени в съответствие с настоящата конвенция, и за борба с тях, с оглед на избягване на ненужно дублиране на работата;

д) периодичен преглед на прилагането на настоящата конвенция от държавите — страни по нея;

е) изготвяне на препоръки за подобряването на настоящата конвенция и нейното прилагане, както и разглеждане на възможности за евентуално допълване или изменение на конвенцията;

ж) изготвяне и приемане на допълнителни протоколи към настоящата конвенция въз основа на членове 61 и 62 от нея;

з) отчитане на изискванията на държавите — страни по конвенцията, по отношение на техническата помощ и изграждането на капацитет във връзка с прилагането на настоящата конвенция и даване на препоръки за действия, които може да се считат за необходими в тази насока.

6. Всяка държава — страна по конвенцията, предоставя на Конференцията на държавите — страни по конвенцията, информация за законодателните, административните и другите мерки, както и за програмите, плановете и практиките си за прилагане на настоящата конвенция съгласно изискванията на конференцията. Конференцията разглежда най-ефективния начин за получаване на информация и предприемане на действия по повод на информация, включително, наред с другото, информация, получена от държавите — страни по конвенцията, и от компетентни международни и регионални организации. Могат да се разглеждат и мнения, получени от представители на съответни неправителствени организации, организации на гражданското общество, академични институции и субекти от частния сектор, надлежно акредитирани в съответствие с процедурите, които ще бъдат определени от конференцията.

7. За целите на параграф 5 от настоящия член Конференцията на държавите — страни по конвенцията, може да създаде и управлява такива механизми за преглед, каквито счете за необходими.

8. В съответствие с параграфи 5—7 от настоящия член Конференцията на държавите — страни по конвенцията, създава, ако счете за необходимо, подходящи механизми или спомагателни органи, които да подпомагат ефективното прилагане на конвенцията.

Член 58

Секретариат

1. Генералният секретар на Организацията на обединените нации осигурява на Конференцията на държавите — страни по конвенцията, необходимото обслужване на ниво секретариат.

2. Секретариатът:

а) подпомага Конференцията на държавите — страни по конвенцията, при осъществяването на дейностите, предвидени в настоящата конвенция, и организира и осигурява необходимото обслужване за провеждането на заседанията на конференцията във връзка с прилагането на настоящата конвенция;

б) при поискване подпомага държавите — страни по конвенцията, при предоставянето на информация на Конференцията на държавите — страни по конвенцията, в съответствие с предвиденото в настоящата конвенция; и

в) осигурява необходимата координация със секретариатите на съответните международни и регионални организации.

ГЛАВА IX

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 59

Прилагане на конвенцията

1. Всяка държава — страна по конвенцията, предприема необходимите мерки, включително законодателни и административни, в съответствие с основните принципи на вътрешното си право, за да гарантира изпълнението на задълженията си съгласно настоящата конвенция.

2. Всяка държава — страна по конвенцията, може да приема по-стриктни или по-строги мерки от предвидените в настоящата конвенция за предотвратяване на престъпленията, предвидени в съответствие с нея, и за борба с тях.

Член 60

Действие на конвенцията

1. Ако две или повече държави — страни по конвенцията, вече са сключили споразумение или договор по въпросите, уредени в настоящата конвенция, или по друг начин са уредили отношенията си по тези въпроси, или направят това впоследствие, те имат право и да прилагат съответното споразумение или договор или съответно да уредят тези отношения.

2. Нищо в настоящата конвенция не засяга други права, ограничения, задължения и отговорности на държава — страна по конвенцията, съгласно международното право.

Член 61

Връзка с протоколи

1. Настоящата конвенция може да бъде допълнена с един или няколко протокола.

2. За да стане страна по протокол, дадена държава или регионална организация за икономическа интеграция трябва да бъде и страна по настоящата конвенция.

3. Държава — страна по настоящата конвенция, не е обвързана с протокол, освен ако не стане страна по него в съответствие с неговите разпоредби.

4. Всеки протокол към настоящата конвенция се тълкува заедно с настоящата конвенция, като се взема предвид целта на този протокол.

Член 62

Приемане на допълнителни протоколи

1. За да бъде разгледан за приемане от Конференцията на държавите — страни по конвенцията, всеки допълнителен протокол трябва да бъде подкрепен от най-малко 60 държави — страни по конвенцията. Конференцията полага всички усилия за постигането на консенсус по всеки допълнителен протокол. Ако всички усилия за постигане на консенсус са изчерпани и не е постигнато споразумение, за приемането на допълнителния протокол като последна мярка се изисква мнозинство от най-малко две трети от гласовете на държавите — страни по конвенцията, присъстващи и гласуващи на заседанието на конференцията.

2. По въпроси от своята компетентност регионалните организации за икономическа интеграция упражняват правото си на глас по настоящия член с брой гласове, равен на броя на своите държави членки, които са страни по настоящата конвенция.

Тези организации не упражняват правото си на глас, ако техните държави членки упражнят своето право на глас, и обратно.

Член 63

Уреждане на спорове

1. Държавите — страни по конвенцията, полагат усилия да уреждат споровете, свързани с тълкуването или прилагането на настоящата конвенция, чрез преговори или по друг приятелски начин по свой избор.

2. Всеки спор между две или повече държави — страни по конвенцията, свързан с тълкуването или прилагането на настоящата конвенция, който не може да бъде уреден чрез преговори или по друг приятелски начин в рамките на разумен срок, се отнася до арбитраж по искане на една от тези държави — страни по конвенцията. Ако в рамките на шест месеца след датата на искането за арбитраж тези държави — страни по конвенцията, не успеят да постигнат съгласие относно организацията на арбитража, всяка една от тях може да отнесе спора до Международния съд чрез искане, подадено в съответствие с неговия статут.

3. Всяка държава — страна по конвенцията, може при подписването, ратификацията, приемането или утвърждаването на настоящата конвенция или при присъединяването си към нея да декларира, че не се счита за обвързана от параграф 2 от настоящия член. Останалите държави — страни по конвенцията, не са обвързани от параграф 2 от настоящия член по отношение на всяка държава — страна по конвенцията, която е направила такава резерва.

4. Всяка държава — страна по конвенцията, която е направила резерва в съответствие с параграф 3 от настоящия член, може по всяко време да оттегли тази резерва с уведомление до генералния секретар на Организацията на обединените нации.

Член 64

Подписване, ратификация, приемане, утвърждаване и присъединяване

1. Настоящата конвенция е открита за подписване от всички държави в Ханой през 2025 г., а след това — в седалището на Организацията на обединените нации в Ню Йорк до 31 декември 2026 г.

2. Настоящата конвенция е открита за подписване и от регионалните организации за икономическа интеграция, при условие че най-малко една държава — членка на такава организация, е подписала настоящата конвенция в съответствие с параграф 1 от настоящия член.

3. Настоящата конвенция подлежи на ратификация, приемане или утвърждаване. Документите за ратификация, приемане или утвърждаване се депозират при генералния секретар на Организацията на обединените нации. Регионална организация за икономическа интеграция може да депозира своя документ за ратификация, приемане или утвърждаване, ако най-малко една от нейните държави членки е направила същото. В този документ за ратификация, приемане или утвърждаване организацията декларира обхвата на своята компетентност по отношение на въпросите, уредени в настоящата конвенция. Тази организация също така уведомява депозитаря за всяко относимо изменение в обхвата на своята компетентност.

4. Настоящата конвенция е открита за присъединяване от всяка държава или регионална организация за икономическа интеграция, най-малко една държава членка на която е страна по конвенцията. Документите за присъединяване се депозират при генералния секретар на Организацията на обединените нации. В момента на присъединяването си регионалната организация за икономическа интеграция декларира обхвата на своята компетентност по отношение на въпросите, уредени в настоящата конвенция. Тази организация също така уведомява депозитаря за всяко относимо изменение в обхвата на своята компетентност.

Член 65

Влизане в сила

1. Настоящата конвенция влиза в сила на деветдесетия ден след датата на депозиране на четиридесетия документ за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване. За целите на настоящия параграф всеки документ, депозиран от регионална организация за икономическа интеграция, не се счита за допълнителен към документите, депозирани от държавите — членки на тази организация.

2. За всяка държава или регионална организация за икономическа интеграция, която ратифицира, приема, утвърждава или се присъединява към настоящата конвенция след депозирането на четиридесетия документ за това действие, настоящата конвенция влиза в сила на тридесетия ден от датата на депозиране на съответния документ от тази държава или организация или на датата, на която настоящата конвенция влиза в сила съгласно параграф 1 от настоящия член — като се прилага по-късната дата.

Член 66

Изменение

1. След изтичането на пет години от влизането в сила на настоящата конвенция всяка държава — страна по конвенцията, може да предложи изменение и да го внесе при генералния секретар на Организацията на обединените нации, който уведоми останалите държави — страни по конвенцията, както и Конференцията на държавите — страни по конвенцията, с цел разглеждане и вземане на решение по предложението. Конференцията полага всички усилия за постигането на консенсус по всяко изменение. Ако всички усилия за постигане на консенсус са изчерпани и не е постигнато споразумение, за приемането на изменението като последна мярка се изисква мнозинство от две трети от гласовете на държавите — страни по конвенцията, присъстващи и гласуващи на заседанието на конференцията.

2. По въпроси от своята компетентност регионалните организации за икономическа интеграция упражняват правото си на глас по настоящия член с брой гласове, равен на броя на своите държави членки, които са страни по настоящата конвенция. Тези организации не упражняват правото си на глас, ако техните държави членки упражнят своето право на глас, и обратно.

3. Изменение, прието в съответствие с параграф 1 от настоящия член, е предмет на ратификацията, приемане или утвърждаване от държавите — страни по конвенцията.

4. Изменение, прието в съответствие с параграф 1 от настоящия член, влиза в сила по отношение на държава — страна по конвенцията, 90 дни след датата на депозирането при генералния секретар на Организацията на обединените нации на документ за ратификация, приемане или утвърждаване на това изменение.

5. Когато едно изменение влезе в сила, то става задължително за държавите — страни по конвенцията, които са изразили съгласие да бъдат обвързани от него. Останалите държави — страни по конвенцията, продължават да бъдат обвързани от разпоредбите на настоящата конвенция и от всички нейни предходни изменения, които са ратифицирали, приели или утвърдили.

Член 67

Денонсиране

1. Всяка държава — страна по настоящата конвенция, има право да я денонсира с писмено уведомление до генералния секретар на Организацията на обединените нации. Денонсирането влиза в сила една година след датата, на която генералният секретар е получил уведомлението.

2. Регионална организация за икономическа интеграция престава да бъде страна по настоящата конвенция, когато всички нейни държави членки са я денонсирали.

3. Денонсирането на настоящата конвенция в съответствие с параграф 1 от настоящия член води до денонсирането и на всички протоколи към нея.

Член 68

Депозитар и езици

1. Генералният секретар на Организацията на обединените нации е определен за депозитар на настоящата конвенция.

2. Оригиналът на настоящата конвенция, чиито текстове на английски, арабски, испански, китайски, руски и френски език са еднакво автентични, се депозира при генералния секретар на Организацията на обединените нации.

В УВЕРЕНИЕ НА ГОРНОТО долуподписаните пълномощни представители, надлежно упълномощени от своите съответни правителства, положиха подписите си под настоящата конвенция.